DEN ÆLDRE EDDA.

ANDEN AFDELING.

OLDNORDISKE HELTESANGE.

DEN ÆLDRE EDDA

OVERSAT AF

H. G. MØLLER.

ANDEN AFDELING:
HELTESANGE.

KØBENHAVN.
CHR. STEEN & SÖNS FORLAG.
I. COHENS BOGTRYKKERI.
1870.

Sangen om Vølund.

Nidud hed en Konge i Svithjod; han havde to Sönner og én Datter, der hed Bødvild. Der var tre Brödre, Sönner af Finnekongen; den ene hed Slagfinn, den anden Egil, den tredje Vølund. De løb på Skier og jagede Dyr. De kom til Ulvedale og byggede sig der et Hus; der er et Vand, som hedder Ulvesø. En Morgen tidlig fandt de ved Søens Strand tre Kvinder, der spandt Hör. Hos dem lå deres Svanehamme; det var Valkyrjer. Der var to Døtre af Kong Lødve, Hladgud, kaldet Svanhvide, og Hervör, den alvidende; den tredje var Alrun, Kjårs Datter af Valland. Brödrene toge dem hjem med til deres Hytte. Egil fik Alrun, Slagfinn Svanhvide og Vølund Alvid. De boede der i syv Vintre; da flöj Kvinderne ud at søge Kampe og kom ikke tilbage. Da fór Egil ud på Skier, at lede efter Alrun, og Slagfinn ledte efter Svanhvide, men Vølund sad i Ulvedalene

han var den kunstfærdigste Mand, som Mænd vide af at sige i gamle Sagn. Kong Nidud lod ham fange med Vold, således, som her nu fortælles:

1. Gennem mörke Skove
flöj Møer fra Sønden;
til Val de søgte,
for Skæbnen at råde.
Ved Søens Strand
de sig satte til Hvile,
de sydlandske Kvinder;
dyrt Lin de spandt.

2. Monne hos en af de
fagre Møer
Egil hvile
ved hvide Bryster;
Svanhvide var den anden,
som i Svaneham flöj.
Den tredje Mø
af de trende Söstre
favnede Vølunds
hvide Hals.

3. Siden sad de
syv Vintre sammen;
i den ottende
Attråen vågned;
i det niende År
den tvang dem alle.

Møerne længtes
til mörke Skov.
For Skæbnen den unge
Alvid vil råde.

4. Hjem kom skarpöjet
Skytte fra Jagten.
Slagfinn og Egil
fandt øde Sale.
De gik ud og ind
og så sig om.
Mod Øst skred Egil
efter Alrun,
Slagfinn mod Syd
efter Svanhvide.

5. Ene sad Vølund
i Ulvedale,
hamred det røde Guld
i den glødende Esse.
Ringenes Led
Til Lænke han föjed.
Sådan han vented
på den væne
Kvinde, om atter
hun komme turde.

6. Spurgte da Nidud,
Njarernes Fyrste,
at Vølund sad ene

i Ulvedale.
Om Natten kom Mænd
med naglede Brynjer;
deres Skjolde blinked
i Halvmånens Skær.

7. Af Sadel de steg
ved Salens Gavl,
gik så ind
op gennem Salen.
Ringe på Bånd
af Bast så de dragne,
syvhundred i alt.
Vølund dem ejed.

8. Af Bånd de dem drog,
og på Bånd de dem trak,
én undtagen,
som ej de trak på.
Da kom skarpöjet
Skytte fra Jagten;
Vølund vendte hjem
fra den lange Vej.

9. Gik han Kød af den brune
Björn at stege.
Der flammed det törre
Fyrreris;
vindtört Ved
brændte for Vølund.

10. Paa Björneskind Alfers
Mester sig bænked
og paa Ringene skued;
én han savned.
Han trode, at Lødves
lyse Datter,
Alvid den unge,
var atter kommen.

11. Sad han så længe,
til han slumred,
og atter han vågned
uden Gammen.
Om Hænderne lå
Lænker tunge,
og Fødderne var spændte
fast i Bånd.

12. „Hvo er de mægtige,
som Ringenes Vogter
mægted med Bast
og Bånd at binde?"

13. Mælte da Nidud,
Njarernes Fyrste:
„Hvor har du, Vølund!
Alfernes Viser!
fundet vort Eje
i Ulvedale?"

---

13. „Viser" — som man taler om Biernes Viser. Vølund kal-

14. „Guld var der ikke
på Granes Vej;
fjærnt, tror jeg, er vort Land
fra Rhinens Fjælde.
Mere Rigdom
vi ejed, jeg mindes,
da endnu i Fred
vi var hjemme alle.

15. Hladgud og Hervör
var Börn af Lødve,
og kendt var Alrun,
Datter af Kjår.“

16. Ude står Kongens
kløgtige Kvinde,
og ind hun gik,
op gennem Salen.
På Gulvet hun stod
og talte stille:
„Ej skuer den mildt,
som fra Skoven kommer.“

---

des Alfernes Viser eller Fører, fordi han er ligeså kunstfærdig som de. Nidud anser sig for Ejer af hvad der findes i Ulvedalene.

14. Vølund mener med sit Svar: jeg kan ikke have fundet det her, thi her findes jo intet Guld som ved Rhinen, hvor Sigurd fandt den store Skat, som han læssede paa sin Hest Grane.

15. Dronningen står ved Kongsgården og ser den fangne Vølund føres ud af Skoven.

Kong Nidud gav sin Datter Bødvild den Guldring, han drog af Basten hos Vølund, og selv bar han det Sværd, som Vølund ejede. Dronningen kvad:

17. „Hans Öjne ere
som den skinnende Orms;
Tænder han skærer,
når Sværdet han skuer.
Bødvilds Ring
end bedre han kender.
Skære I over
Senernes Styrke,
og fører ham siden
til Sævarsted.“

Da bleve hans Sener skårne over i Haserne, og han blev sat ud på en Holm, som lå der udenfor Landet og hed Sævarsted. Der smedede han alskens Kostbarheder til Kongen. Ingen Mand turde komme til ham uden Kongen. Vølund kvad:

18. „Der skinner ved Niduds
Bælte et Sværd;
selv jeg det hvæssed,
så skarpt jeg kunde;
med Kunst jeg vidste
Klingen at hærde.
Aldrig skal jeg skue
det skinnende Glavind;
til Vølunds Esse
det aldrig bringes.

19. Nu bærer Bødvild
min væne Bruds
røde Ringe; —
ej Bod jeg ændser."

20. Der sad han; ej sov han;
med Hamren han slog.
Ondt mod Nidud
snart han øved. —
Da søgte Niduds
Sönner tvende
til Sævarsted;
gennem Dör de så.

21. Til Kisten kom de
og Nöglerne kræved.
Ondt var deres Åsyn,
da alt de skued.
Mange Smykker
Ynglingene så,
det røde Guld
og kostbare Ringe.

22. „Kommer alene
en anden Dag.
Da giver jeg eder
Guldet i Eje.
Sig ej til Møer
eller Mænd i Sale,

siger til ingen,
at mig I søgte."

23. Snart sagde den ene
Svend til den anden:
„Lad os gå
Guldet at skue."
Til Kisten kom de
og Nöglerne kræved.
Ondt var deres Åsyn,
da alt de skued.

24. Svendenes Hoveder
hugged han af;
deres Kroppe i Dynd
under Bælgen han kasted.
Håret han skilte
fra Pandernes Skaller;
i Sølv han dem slutted,
til Nidud dem skænked.

25. Ædelstene
fra Öjnenes Huler
han sendte til Kongens
kløgtige Kvinde.
Af de tvendes
Tænder han danned
Brystringe prægtige
og til Bødvild dem sendte.

26. Bødvild roste
den skönne Ring
. . . .
. . . .
. . . .
til Vølund hun bragte
den brustne Ring:
„Ej tör jeg det sige
uden ene til dig.“

Vølund kvad:

27. „Guldets Brøst
bøder jeg så,
at du tykkes din Fader
fagrere vorden;
meget skönnere
skal du synes din Moder
og dig selv
på samme Vis.“

28. Så skænked han hende Øl,
listig i Sinde,
så at på Sædet
i Sövn hun faldt.
„Nu har jeg hævnet
al min Harm
undtagen den ene
værste Ondskab.“

29. „Ret så,“ kvad Vølund:
„Vær rask på Fode,
skönt Niduds Kæmper
Kraften mig røved.“
Leende Vølund
i Luften sig hæved;
grædende Bødvild
gik fra Øen,
frygted sin Elskers,
sin Faders Vrede.

30. Ude står Kongens
kløgtige Kvinde,
og ind hun gik
op gennem Salen.
Vølund på Tag
til Hvile sig satte.
„Våger du, Nidud!
Njarernes Fyrste?“

31. „Altid jeg våger
uden Glæde.
Mindst sover jeg, siden
mine Sönner døde.
Koldt er mit Hoved
og kolde dine Råd.

---

29. Vølund har dannet sig Vinger, hvormed han nu stiger opad.

30. De to sidste Linjer ere Dronningens Ord.

Nu jeg vil
med Vølund tale.

32. Sig du mig Vølund!
Alfernes Viser!
Hvad Skæbne fik
mine raske Sönner?“

Vølund kvad:

33. „Först skal du mig alle
Eder sværge,
ved Skibets Bord,
ved Hestens Bov,
ved Skjoldets Rand
og ved Sværdets Egg,
at ej dræbe du vil
Vølunds Kvinde
og ej min Brud
Bane volde,
om end I kende
den Kvinde, jeg ejer,
om end jeg Barn
her i Hallen ejer.

34. Gå du til Smedjen,
den, som du gjorde;
der finder du Bælgene
med Blod bestænkte.
Dine Svendes Hoveder

hugged jeg af;
deres Kroppe i Dynd
under Bælgen jeg kasted.

35. Håret jeg skilte
fra Pandernes Skaller;
i Sølv jeg dem slutted,
til Nidud dem skænked.
Ædelstene
fra Öjnenes Huler
jeg sendte til Kongens
kløgtige Kvinde.

36. Af de tvendes
Tænder jeg danned
Brystringe prægtige
og til Bødvild dem sendte.
Jeg voldte, at Bødvild
er nu med Barn,
den eneste Datter
af eder begge.“

Nidud kvad:

37. „Ej du mælte et Ord,
som mer mig bedrøved;
værre jeg vil ej
Vølund ønske.
Ingen Mand er så höj,
at tilhest han dig tager;

så rask er ingen,
at med Pil han dig rammer
der, hvor du svæver
i Sky deroppe."

38. Leende Vølund
i Luften sig hæved;
sorgfuld Nidud
sad forneden.

Nidud kvad:

39. Thakråd, stå op!
bedste blandt Trælle.
Byde du Møen,
den lyse Bødvild,
smykket at gå
til sin Faders Sæde.

40. Er det sandt, Bødvild!
som man mig sagde:
Sad du og Vølund
paa Holmen sammen?

Bødvild kvad:

41. Sandt er det, Nidud!
som han dig sagde.
Jeg sad med Vølund
på Holmen sammen

i Ulykkesstund
— gid ej jeg den kendte —.
Ej jeg mod ham
mægted at kæmpe;
ej jeg mod ham
vidste mig Råd.

Sangen om Helge, Hjörvards Sön.

Hjörvard hed en Konge; han havde fire Koner: den ene hed Alvhild; deres Sön hed Hedin; den anden hed Snærejd; deres Sön hed Humlung; den tredje hed Sinrjod; deres Sön hed Hymling. Kong Hjörvard havde gjort det Løfte at eje den væneste Kvinde, han vidste. Han spurgte, at Kong Svavne havde en Datter, der var fagrest af alle. Hun hed Sigrlin. Idmund hed hans Jarl; hans Sön var Atle, der rejste for at fri til Sigrlin for Kongen. Han var en Vinter hos Kong Svavne. Franmar hed en Jarl der; han var Sigrlins Fosterfader. Hans Datter hed Alof. Jarlen forårsagede, at Møen blev Kongen nægtet, og Atle drog hjem. Atle Jarlesön stod en Dag ved en Lund, men en Fugl sad i Grenene over ham og havde hørt, at hans Mænd kaldte de Koner de væneste, som Kong Hjörvard ejede. Fuglen kvidrede, og Atle lyttede til, hvad den sagde. Den kvad:

1. „Så du Sigrlin,
Svavnes Datter,
den fagreste Mø
i Munarhejm?
om end Hjörvards
Hustruer agtes
væne af de gæve
i Glasislund.“

Atle.

2. „Mon du til Atle,
Idmunds Sön,
viseste Fugl!
vel mere vil mæle?“

Fuglen.

„Ja, hvis mig Ædlingen
Offer under,
og i Kongsgård jeg vælger,
hvad helst jeg vil.“

Atle.

3. „Ej vælge du Hjörvard,
og ej hans Sönner,
heller ej Fyrstens
fagre Brude,
ikke de Brude,
Ædlingen ejer.

Med Skæl vil vi købslå,
som Venner det sömmer."

Fuglen.

4. „Offergård vælger jeg,
Altre mange,
Køer med Guldhorn
fra Kongens Gård,
hvis ham Sigrlin
sover i Arm
og gerne følger
den gæve Konge."

Dette hændtes, för Atle drog bort, men da han kom hjem, og Kongen spurgte ham om Tidende, da sagde han:

5. „Arbejd vi havde,
skönt ej Ærindet endtes.
På höje Fjæld
blev Hestene trætte,
og siden vi måtte
gennem Sæmorn vade.
Så blev os nægtet
Svavnes Datter,
ringprydet Mø,
som vi mente at vinde."

Kongen ønskede, at de skulde rejse derover end en Gang, og selv drog han med. Men da de

kom op på Fjældet og så ud over Svåveland, så de det brænde vidt og bredt og store Støvskyer som af Heste. Kongen red fra Fjældet ned i Landet og tog Natteleje ved en Å. Atle holdt Vagt og fór over Åen; han kom til et Hus. Ovenpå det sad en stor Fugl for at holde Udkig, men den var falden i Søvn. Atle traf Fuglen med sit Spyd, så det blev dens Bane, og i Huset fandt han Sigrlin, Kongens Datter, og Alof Jarledatter. Han førte dem begge bort med sig. Franmar Jarl havde omskabt sig i Örneskikkelse og værget dem mod Hæren med sine Troldkunster. Hrodmar hed en Konge, som friede til Sigrlin; han dræbte Svåvernes Konge og havde hærjet og brændt i Landet. Kong Hjörvard fik nu Sigrlin og Atle Alof. Hjörvard og Sigrlin fik en stor og væn Sön; han var tavs af sig og havde intet egentligt Navn. Han sad engang på en Höj og så ni Valkyrjer ride. En var ypperst iblandt dem; hun sagde:

6. „Sent monne du, Helge!
for Ringe råde,
rige Helt! og for
Rødulsvange,
hvis evig du tier
— Örn galer årle —,
om end du er Helt
i det hårde Stævne.“

Helge.

7. „Hvad Gave følger
med Helgenavnet?

2*

lyse Brud!
da sligt du mig byder.
Vel du vogte,
hvad Ord du mæler.
Jeg vil ej Navnet,
hvis dig jeg ej vinder.“

Valkyrjen.

8. „Sværde véd jeg ligge
på Sigars Holm,
fire mindre
end fem Gange ti.
Af dem alle
er ét det bedste,
Skjoldekløveren
guldbeslagen.

9. Ring er i Hjaltet,
Mod i Midten,
Skræk i Odden
for den, som det ejer.
Langs Eggen ligger
blodfarvet Slange;
om Valens Hærger
den Halen slynger.“

Ølime hed en Konge; hans Datter var Svåva. Hun var Valkyrje og red gennem Luft og Hav. Hun gav Helge dette Navn og frelste ham ofte siden i Kamp. Helge sagde:

10. „Ej er du, Hjörvard!
retvis Hersker,
Folkets Leder,
berömt i Leding.
Ild lod du æde
Ædlingers Bolig,
skönt ingen Ve
de dig mon volde.

11. Skal nu Hrodmar
for Ringe råde,
dem, som vore
Venner åtte.
Lidet den Fyrste
for Livet frygter;
døde Mænds Arv
tror han at eje.“

Hjörvard svarer, at han vilde give Helge en Hær, hvis han vilde hævne sin Morfader. Da søgte Helge det Sværd, som Svåva havde vist ham. Fór han og Atle da hen og fældede Hrodmar og udførte store Bedrifter. Han dræbte Jætten Hate, der sad på et Bjerg. Helge og Atle lå med deres Skibe i Hatefjord. Atle holdt Vagt den förste Del af Natten. Hrimgerd, Hates Datter, sagde:

12. „Hvo ere de Helte
i Hatefjord?
Med Skjolde ere
Skibene tjældede.

Kække I tykkes;
föje Faren I ændse.
Nævner mig Kongens Navn."

Atle.

13. „Helge han hedder.
At skade Helten
mægter du ej, du onde!
Jernborge værne
om den vældiges Flåde.
Jættemøer ængste os ej".

Hrimgerd.

14. „Hvad Navn har du?
du vældige Kriger!
Hvordan kalde dig Kæmperne?
Fyrsten tror dig,
siden han lader i fagre
Stavn dig bo."

Atle.

15. „Atle jeg hedder;
Ve jeg dig volder.
Troldkvinder true jeg tör.
På våde Stavn
stod jeg helt ofte.
Kvældridere kvalte jeg tidt.

---

15. **Kvældridere** ɔ: **Troldtöj, som rider gennem Luften om Aftenen.**

16. „Hvad hedder du,
liggrådige Hex?
Hvilken Fader dig fostred?
Ni Röster skulde du
synke i Jorden ned
og Græs gro ud af din Barm.“

Hrimgerd.

17. „Hrimgerd jeg hedder;
Hate hed min Fader,
den vældigste Jætte, jeg vidste.
Han røved mangen
Mø af Gårde,
förend Helge ham hug.“

Atle.

18. „Lede Kvinde!
Jeg så dig ligge
i Fjorden for Fyrstens Skibe.
Til Rans Huse
vilde Helte du sende.
Med Stang vi stødte dig bort.“

Hrimgerd.

19. „Dum er du nu, Atle!
I Drömme du taler.
Brynet synker ned for dit Blik.
Min Moder lå
for den mægtiges Skibe;
jeg drukned i Sø Hlödvars Sönner.

20. Vrinske vilde du, Atle!
hvis ej gildet du var.
Hrimgerd rejser sin Hale.
Du bærer, Atle!
i Bagen dit Hjerte forvist,
skönt du har en vrinskende Røst."

Atle.

21. „En Hingst monne jeg tykkes dig,
hvis du prøve det tör,
og jeg stiger af Sø på Land.
Da slår jeg dig sønder,
om så det mig lyster,
og du sænker din Svans, Hrimgerd!"

Hrimgerd.

22. „Gå i Land, Atle!
om på din Styrke du lider.
I Varins Vig vil vi mødes.
Bryde jeg skal
dine Ribben isønder, Mand!
hvis du kommer i mine Klør."

Atle.

23. „Ej monne jeg gå,
för Mændene vågne
og holde over Herskeren Vagt.
Ej uventet er det,
når Utysker komme
og svømme op under vort Skib."

Hrimgerd.

24. „Vågn op, Helge!
Giv Bod til Hrimgerd,
hvis Fader Hate du hugged.
Én Nat hun kan
hos Kongen sove;
så har for sin Sorg hun Bod."

Helge.

25. „Lodin hedder din Elsker.
Led er du for Mandkön.
På Thollø bor den Thurs,
den vise Jætte,
den værste af Fjældfolk.
Slig Mand sig sömmer for dig."

Hrimgerd.

26. „Hende vil du heller, Helge!
som Havnene skued
nu i Nat med Mændene.
Den guldprydede Mø
tyktes mig mægtigst af alle.
Her steg hun i Land fra Hav
og frelste så eders Flåde.
Ene hun volder,
at ej jeg kan
sænke eders Flåde i Sø."

Helge.

27. „Hør du nu, Hrimgerd!
Hvis jeg bøder din Harm,
sig da til Kongen forsand:
var det én Kvinde,
som frelste Ædlingens Skibe,
eller fore de flere i Tal?“

Hrimgerd.

28. „Tre Gange ni var i Flok.
Én red foran;
hjelmklædt var hun og hvid.
Hestene stamped;
af deres Manker stænked
Dug i dybe Dale,
Hagl i höje Skove.
Det giver Folket frugtbart År.
Ledt var mig det Syn, som jeg så.“

Atle.

29. „Se nu mod Østen, Hrimgerd!
Med Dødsord sendte dig
Helge til Hel.
På Land og på Hav
bjerget er Høvdingens Flåde
og Kongens Kæmper med den.

30. Dag er det, Hrimgerd!
For længe du dvæled.
Atle dit Liv monne øde.

Et latterligt Mærke
tykkes du mig:
Som en Sten i Havnen du står."

Kong Helge var en vældig Kriger; han kom til Kong Ølime og friede til hans Datter Svåva. Helge og Svåva gave hinanden Troskabsløfte og elskede hinanden overmåde höjt. Svåva var hjemme hos sin Fader, og Helge var på Hærtog. Svåva var endnu Valkyrje ligesom för. Hedin var hjemme i Norge hos sin Fader, Kong Hjörvard. Hedin vendte en Juleaften alene hjem fra Skoven og traf på en Troldkvinde. Hun red på en Ulv og havde Orme til Tömme. Hun tilbød Hedin sit Følgeskab. Nej, sagde han. Hun sagde: det skal du undgælde ved Bragebægeret. Om Aftenen aflagde man Løfter. Sonegalten blev ført frem; på den lagde Mændene deres Hænder, og da aflagde Mændene Løfter ved Bragebægeret. Hedin svor, at han vilde besidde Svåva, Ølimes Datter, hans Broders Elskede, og angrede han det så meget, at han drog bort ad vildsomme Stier til Landene mod Syd og traf Helge, sin Broder. Helge sagde:

31. „Hil dig, Hedin!
Hvad har du at sige?
Hvad nyt véd du
fra Norges Rige?
Hvi monne du fare
af Landet, Fyrste!
og kommer ene
med os at tale?"

Hedin.

32. „Meget större Brøde
mig har hjemsøgt.
Jeg har kåret
den kongebårne,
kåret din Brud
ved Bragebæger."

Helge.

33. „Du har ingen Skyld.
Sande monne vorde
de Ord, vi tvende
ved Bæger talte.
Mig har til Stranden
Kongen stævnet.
Om trende Nætter
vi dér vil træffes.
Hvis ej jeg vender
atter tilbage,
da ske til det gode
sligt, om det skal."

Hedin.

34. „Du sagde, Helge!
at Hedin var
værdig til godt
og til store Gaver.

Dig det sömmer
at göre Sværde røde
og ej dine Fjender
Fred at give."

Helge.

35. „Der red en Kvinde
på Ulv i Kvæld;
Hedin vilde
til Huse hun følge.
Hun vidste vel,
at vejes skulde
Sigrlins Sön
på Sigarsvang."

Det sagde Helge, fordi han anede, at hans Død var nær, og at hans Fylgjer havde besøgt Hedin, da han så Kvinden ride på Ulven. Alv hed en Konge, Sön af Hrodmar. Han havde afstukket en Kampplads med Hasler for Helge på Sigarsvang med tre Nætters Frist. Der var en stor Kamp, og der fik Helge Banesår.

36. Sendte da Helge
Sigar at ride
til Ølimes
eneste Datter.
„Byd hende brat
sig at berede,
om hun vil finde
Fyrsten i Live."

Sigar.

37. „Mig har Helge
sendt herhen
for med Svåva
selv at tale.
Dig vilde den mægtige
end éngang møde,
för Ånden forlod
den ædelbårne.“

Svåva.

38. „Hvad er med Helge,
Hjörvards Sön?
Tunge Sorger
til mig søge.
Hvis Sår ham traf,
eller Sværd ham bed,
da vil jeg de Mænd
Mén forvolde.“

Sigar.

39. „Her faldt imorges
ved Frekastén
den vakkreste Helt,
som var under Solen.
Alv mon råde
for Sejren ene.
Gid han ej gjorde det
denne Gang.“

Helge.

40. „Hil være dig, Svåva!
Sorg jeg dig volder.
For sidste Gang
vi ses på Jorden.
Af Fyrstens Sår
Blodet strömmer.
Nær til Hjertet
har Sværdet nåt.

41. Jeg beder dig, Svåva!
— græd ej, min Brud! —
Om du vil lyde
mit sidste Ord,
så lader for Hedin
du Lejet berede,
og du vil elske
den unge Konge.“

Svåva.

42. „Det Løfte jeg gav
i mit liflige Hjem
forhen, da Helge
med Ringe mig fæsted,
at aldrig jeg vilde,
når Ædlingen blegned,
ukendt Fyrste
tage i Favn.“

Hedin.

43. „Kys mig, Svåva!
Ej kommer jeg för
til Roghejm hjem
og til Rødulsfjælde,
för jeg har hævnet
Hjörvards Sön,
den vakkreste Helt,
som var under Solen."

Det er blevet sagt, at Helge og Svåva bleve genfødte.

Förste Sang om Helge Hundingsbane.

1. Årle var det i Tiderne,
da Örnene skrege;
hellige Vande randt
fra Himmelfjælde.
Da havde Borghild
i Brålund båret
Sönnen Helge,
den höjsindede Helt.

2. Nat blev det i By;
Norner kom;
Ædlingens Skæbne
råde de skulde.
Vidspurgt Hersker
bød de ham vorde
og tykkes den förste
blandt Fyrster alle.

3. Da monne i Brålund
Borge brydes;
mægtige Møer tvandt
Skæbnens Tråde.
Udslagne Guldbånd
de ordned med Snille,
fæsted dem midt
under Måne-Sal.

4. Fra Øst til Vest
udspændte de Båndet,
gave alt det Land
i Ædlingens Eje.
Mod Nord en Kæde
Nornen slynged:
evig bød hun
det Bånd at holde.

5. Én Ting ængstede
Ylvingers Ætling,
ængstede Borghild,
som Barnet fødte:
Ravn kvad til Ravn
i det höje Træ
— Æde de vented —:
„Jeg véd noget.

---

4. De udspændte Bånd betegne Udstrækningen af de Riger, som Skæbnen bestemte Helge.
5. Ylvingers Ætling ɔ: Sigmund, Helges Fader.

6. Sigmunds Sön
stander i Brynje,
én Dag gammel.
Dagen er kommen.
Hvast han skuer
somKampens vældige.
Han er Ulvenes Ven,
en Vellyst for Ravne."

7. Herlig tyktes
Helten at være;
gode År
Guderne sendte.
Selv gik Kongen
fra Kampens Bulder
med helligt Løg
til den unge Helt.

8. Helge han kaldte ham,
skænked ham Hringsted,
Solfjæld, Snefjæld,
Sigersvange,
Hringsted, Håtun,
Himinvange
og et prægtigt Sværd
til Sinfjötles Broder.

---

7. Løgets Overrækkelse var en symbolsk Handling, som man i Oldtiden foretog, når man overdrog Grundejendom fra Hånd til Hånd.

8 Sinfjötle var Sigmunds ældre Sön.

9. Væn blandt Venner
monne han vokse,
den ædle Yngling,
yndig at skue.
Med gylden Gave
gæve han lönned;
stormodig Fyrste
på Skatten ei spared.

10. Ej længe Kongen
at kæmpe tøved.
Da femten Vintre
Helten fyldte,
blev han den hårde
Hundings Bane,
som længe råded
for Land og Mænd.

11. Siden kræved
Hundings Sönner
Skat og Ringe
af Sigmunds Ætling,
fordrede Bod
for slagen Fader
og alt det Gods,
den gæve raned.

12. Ej Drabet at sone
Fyrsten agted

eller til Slægten
for Slag at bøde.
Heller han stævned
til stålgrå Landsers
vældige Uvær,
til Odins Vrede.

13. Folkenes Styrere
stævne til Sværdkamp,
drage af Lande
til Logafjælde.
Frodes Fred
mellem Fjender brødes;
Vidris Hunde
til Valplads ile.

14. Under Örnesten
Ædlingen sad.
Ulv og Øjolv
havde han fældet,
Hjörvard og Havard,
Hundings Sönner
Heden var faret
Heltens Slægt.

15. Over Logafjælde
brat det lysned;
ud af Lysningen

13. Vidris Hunde ɔ: Odins Hunde, Ulvene.

Lynglimt fore.
Hjelmklædte Kvinder
over Himlen rede;
Brynjer de bare
blodbestænkte;
blanke Stråler
fra Spydsodd stod.

16. Fluks da spurgte
Folkenes Fører
mellem Ulves Skarer
Diser fra Sønden:
om vel i Natten
hjem de vilde
med Helte drage.
Landserne döned.

17. Men fra Hesten
Högnes Datter
— Gnyet forstummed —
til Kongen sagde:
„Andet Arbejd
vi tykkes mig have
end med Ringbryder
Øl at drikke.

18. Til den grumme
Sön af Granmar

---

17. Ringbryder kaldes den gavmilde Konge, der uddeler af sine Skatte.

har min Fader
sin Datter fæstet.
Jeg har, Helge!
skældet Hödbrod,
den stolte Konge,
Sön af en Kat.

19. Om få Nætter
Fyrsten kommer,
hvis ej du ham viser
til Valens Stævne
eller fra den mægtige
Møen røver."

Helge.

20. „Ikke du frygte
Isungs Bane.
För vil med Fjender jeg kæmpe,
hvis ej Døden mig kalder."

21. Sendte den mægtige
Sendebud deden
gennem Land, over Hav,
til Leding at byde.
Meget Guld han
Mændene skænked;
Havets Glans
han gav deres Sönner.

22. „Byd dem i Skynding
til Skibene gange,
møde fra Brandø
i Brynje klædte.“
Der tøved Fyrsten.
Didhen droge
utallige Helte
fra Hedins Ø.

23. Hist fra Strande
og fra Stævnsnæs
Hærskibe skrede
skinnende af Guld.
Helge spurgte
Hjörvard så:
„Véd du de kække
Kæmpers Tal?“

24. Tog den unge
Konning til Orde:
„Sént var det at tælle
langstavnede Skibe.
Fra Traneøre
ad Örvasund
stod de til Land
med Mænd i Stavne,

25. tolv Gange hundred
trofaste Mænd.
Dog er i Håtun

Hælvten flere
af Kongens Kæmper.
Til Kamp er vi vant.“

26. Brat monne Styreren
Stavntjældet løsne,
så at de vakre
Helte vågned,
og djærve Kæmper
Daggry skued.
Sejlene hejste
höjt i Mast
Høvdingers Flok
i Varins Fjord.“

27. Årerne larmed,
Jernet gnyed,
Skjold runged mod Skjold,
Vikinger roede.
Skummende stævned
under Ædlinges Skare
Fyrstens Flåde
fjærnt fra Land.

28. Så var det at høre
da sammen kom
de lange Køle

---

26. Skibsteltene tages af Helges Skibe.

med Kolgas Søster,
ret som om Bjerge
og Brænding brødes.

29. Höjere bød Helge
Sejl at hejse.
Hans Mænd ej svigted
i Bølgernes Møde,
da Gud Øges
gramme Datter
trued at styrte
den stolte Rejsning.

30. Men over Vandene
Sigrun værned,
den mandige Mø,
om Mændenes Rejse.
Ran af Hænde
rev hun med Vælde
Fyrstens Sødyr
ved Gnipalund.

31. Ved Aften lå han
i Unavåg;
den fagre Flåde
flød på Bølge.
Fra Svarinshöj
Fyrsterne selv

---

28. Kolga er Datter af Øge. Kolgas Søster er Bølgen.
30. Ran — Havgudinden.

med Harme i Hu
Hæren skued.

32. Spurgte da Gudmund,
den gudbårne Hersker:
„Hvo er den Fyrste,
som Folket styrer
og Fjenders Flok
til Landet fører?“

33. Sinfjötle svared
— i Rå han hejste
det røde Skjold
med gylden Rand.
En Vogter var der,
som vidste at tale
og med Ædlinge
Ord at skifte —:

34. „Sig du iaften,
når Svin du fodrer
og lokker Tæver
til Ædetruget,
at Ylvinger ere
fra Østen komne,
fra Gnipalund.
Til Kamp de længes.

35. Der monne Hödbrod
Helge finde
midt i Flåden;

Flugt han ej kender.
Ofte har han
mættet Örne,
mens du ved Kværnen
Trælkvinder kyssed."

Gudmund.

36. „Lidet til Fortids
Frasagn du kender,
usandt taler
om ædle Helte.
Du har dig kvæget
ved Ulves Kost,
Brödrene dine
Bane voldet.
Med svale Mund
Sår du suged,
da i Hulen du leved,
led for alle."

Sinfjötle.

37. „En Vølve du var
på Varins Ø;
listige Kvinde!
Lögn du taled.
Ingen Mand,
ej brynjeklædt Høvding
eje du vilde
uden Sinfjötle.

38. Ulykkebringer
Ond og led,
vild Valkyrje
var du i Valhal.
Snart du voldte,
snedige Kvinde!
at alle Ejnherjer
om dig kæmped.

39. På Sågas Næs
ni Börn vi havde.
Ulve vi avled;
deres Fader var jeg."

Gudmund.

40. „Ej var du Fader
til Fenrisulve,
de ældste af alle,
om jeg mindes,
siden dig gilded
ved Gnipalund
Thursekvinder
på Thorsnæs Strand.

41. Du var Siggejrs Stedsön.
I Skov derude
til Ulvehyl vant
bag Væg du lured.
Alle Ulykker

over dig kom,
da i Broders Bryst
dit Sværd du bored.
Berømt er du vorden
ved Nidingsværk.“

Sinfjötle.

42. „Du var Hranes Brud
på Bråvallahede;
guldbidslet var du,
gæv til at rende.
I mangt et Løb
red jeg dig mat.
Under Sadlen du stönned
på bratte Skrænter.“

Gudmund.

43. „En uselig Svend
forsand du tyktes,
dengang du Gullnes
Geder malked.
En anden Gang var du
en Jættetøs
i Pjalter hyllet.
Vil mere du høre?“

Sinfjötle.

44. „För jeg vilde
ved Frekastén

give dit Ådsel
til Ravne at æde
end lokke jere Tæver
til Ædetruget
eller fodre Galte. —
Til lede Vætter du gå!“

Helge.

45. „Bedre det sömmed
sig eder, Sinfjötle!
Kamp at øve
og Örne at glæde,
end med unyttige
Ord at kives,
om end med Had
Herskerne mødes.

46. Ej tykkes mig Granmars
Sönner gode,
men Fyrster det sömmer
sandt at tale.
Vel man mærked
i Moinshejm,
at Mod de ej savne
til Sværd at svinge.“

47. Bud de sendte,
bød dem at ile.
Svipud og Svegjod

47. Svipud og Svegjod ere Navne på Heste.

til Solhejm fore
gennem duggede Dale,
over disige Höje.
Tågede Marker skalv
under Mændenes Ridt.

48. Ved Kongsgårdens Led
Kongen de mødte,
forkyndte Fyrsten
Fjendernes Komme.
Ude stod Hödbrod
hjelmbedækket;
så han da
sine Slægtninge ride:
„Hvi skue Nivlunger
vredt af Åsyn?"

49. „Hurtige Snekker
ved Strand sig vugge,
ringbærende Hjorte
og lange Rær,
utallige Skjolde
og glatte Årer,
Fyrstens glimrende Hær,
glade Ylvinger.

50. Femten Skarer
stige i Land;

---

49. **Ringbærende Hjorte ɔ: Masterne.**

dog ligge syvtusind
i Søen derude.
I Havnene ligge
for Gnipalund
blåsorte Sødyr,
smykkede med Guld.
På dem er de fleste
af deres Folk.
Nu stævner Helge
til Sværdenes Thing."

Hödbrod.

51. „Lad de bidslede Heste
hurtigt ile;
styrer til Thinge,
hvor Konger samles;
Sporvitne skal ile
til Sparinshede,
Melne og Mylne
ad Myrkvid til.
Ingen Mand
må sidde inde,
som Sårets Lue
forstår at svinge.

52. Byde I Högne
og Hrings Sönner,
Atle og Yngve,

51. Sårets Lue ɔ: Sværdet.

Alv den gamle!
Gerne de Kæmper
Kamp vil øve.
Gæve Fjender
skal Völsunger få."

53. Da blev der et Brag,
da blege Lanser
sammen törned
ved Frekastén.
Altid var Helge
Hundingsbane
först i Flokken,
hvor Fjender kæmped.
Til Kamp han iled;
Flugt han ej ænsed;
så hårdt et Hjerte
den Fyrste havde.

54. Fra Himlen kom
de hjelmklædte Møer,
som værned om Kongen
— Våbengny voksed —.
Da talte Sigrun
— höjt hun svæved —
Ulven åd
af Ravnens Æde —:

55. „Hil Dig, Høvding!
Over Mænd du herske,
Yngves Ætling!

og Livet du nyde,
da fældet du har
Flugtens Hader,
Kongen, der voldte
Kæmpens Død.

56. Dig anstår det, Fyrste!
alt at eje,
de røde Ringe
og den rige Mø.
Hil dig, du bolde!
Nyde du både
Högnes Datter
og dertil Hringsted,
Sejr og Lande.
Så endtes Kampen."

---

55. Den Kæmpe, Hödbrod havde fældet, er vel Isung: s. V. 20.

Dette Digt om Helge Hundingsbane og alle de følgende Sange indtil Sangen om Hamde inclusive danne en sammenhørende Gruppe, idet de behandle Hovedbegivenhederne i den store Sagnkreds om Völsunger og Nivlunger, der i en fjærn Oldtid var meget udbredt blandt de germaniske Folk, og som vi genfinde i en middelalderlig romantiseret Form i det tyske Niebelungenlied. Hvo som ønsker et Overblik over den hele Sagnkreds, kan henvises til den islandske Völsungasaga, der er en prosaisk Omskrivning af de her oversatte samt af andre, nu tabte, Digte. Den er oversat på Dansk af Rafn i „nordiske Kæmpehistorier."

Anden Sang om Helge Hundingsbane.

Kong Sigmund, Völsungs Sön, havde til Hustru Borghild af Brålund. De kaldte deres Sön Helge op efter Helge Hjörvardssön. Hagal var Helges Fosterfader. Hunding hed en rig Konge; efter ham har Hundland fået sit Navn. Han var en stor Kriger og havde mange Sönner, som vare på Hærtog. Der var Ufred og Fjendskab imellem Kong Hunding og Kong Sigmund, og de dræbte hinandens Slægtninge. Kong Sigmund og hans Ætmænd kaldtes Völsunger og Ylvinger. Helge drog hemmeligt som Spejder til Kong Hundings Hird. Dengang var Kong Hundings Sön Heming hjemme. Men da Helge drog bort, fik han fat på en Hyrde og sagde til ham:

1. „Sig du til Heming,
at Helge mindes
den brynjeklædte,
som Kæmper fælded.

I ulvegrå Kofte
var han derinde.
Hunding mente,
at Hamal det var."

Hamal var en Sön af Hagal. Kong Hunding sendte Mænd til Hagal at lede efter Helge, og ikke kunde Helge undgå Faren anderledes end ved at tage en Trælkvindes Klædning på og gå hen at male. De ledte og fandt ikke Helge. Da sagde Blind, der kaldtes den snedige:

2. „Hvasse Öjne
har Hagals Terne;
ej er det Karleæt,
som ved Kværnen står:
Stenene revne;
i Møllen det ryster.

3. Hård er den Lod,
som Helten har fanget,
når Fyrsten skal male
Byggryn på Mølle.
For sådan Hånd
bedre sig sömmer
Sværdets Hjalte
end Møllens Sving."

---

1. Helge har altså været Vidne til en af sine Slægtninges Drab hos Hunding.

Hagal svarede og sagde:

4. „Ej er det Under,
om Møllen brager,
når en kongelig Mø
Kværnen drejer.
Höjt over Sky
svæved hun forhen,
voved at kæmpe
som Vikinger bolde.
Så tog Helge
hende til Fange.
Søster hun er
til Sigar og Högne.
Bistre Öjne
har Ylvingemø.“

Helge slap da bort derfra og fór i Leding med Hærskibe.

Han fældede Kong Hunding og kaldtes siden Helge Hundingsbane. Han lå med sin Hær i Brunavågerne og øvede der Strandhug; dér åd de råt Kød. Högne hed en Konge; hans Datter var Sigrun. Hun var en Valkyrje og red gennem Luft og Hav. Det var Svåva, som var genfødt. Sigrun red til Helges Skibe og kvad:

5. „Hvo lader Skibe
ved Stranden flyde?
Hvor monne Heltene

Hjemstavn have?
Hvad vente I på
i Brunavåger?
Hvorhen lyster jer
Farten at vende?"

Helge.

6. „Hamal lader Skibe
ved Stranden flyde.
Hjemstavn eje
vi på Hlesø;
på Bør vi vente
i Brunavåger;
mod Øst os lyster
vort Løb at vende."

Sigrun.

7. „Hvor har du, Høvding!
leget Hilds Leg
og fodret Guns
Søstres Fugle?
Hvi er din Brynje
blodbestænket?
Hvi æde hjelmklædte Kæmper
 Kødet råt?"

---

7. **Guns Søstre ɔ: Valkyrjerne; deres Fugle ɔ: Örne og Ravne.**

Helge.

8. „Det Arbejd havde nys
Ylvingers Ætling
vesten for Hav
— om dig lyster at vide —,
at jeg Björne fanged
i Bragalund
og med Sværdsodd mætted
Örnenes Slægt.

9. Nu véd du, Mø!
hvad det volder.
Stegt Kød åd jeg
sjælden tilsøs.“

Sigrun.

10. „Drab du forkynder.
I Kamp mod Helge
måtte Kong Hunding
på Marken segne.
Strid der blev,
da I Slægtninge hævned,
og Blodet sprudled
om Sværdets Egge.“

Helge.

11. „Hvor vidste du,
hvem vi monne være

— du snilde Mø! —
som Slægtninge hævned?
Mange stolte
Sönner af Fyrster
er så frejdige Kæmper
som vore Frænder."

Sigrun.

12. „Ej var jeg fjærn,
du Folkets Fører!
da Fyrsten imorges
faldt i Kampen.
Sigmunds Sön
er snild tilvisse,
taler i Valruner
om vilde Kamp.

13. Jeg så dig engang
på de lange Skibe,
da du havde Bo
i blodige Stavne,
og de kolde Søer
skylled om Dig.
Nu vil Fyrsten
sig for mig dølge,
men Högnes Datter
Helge kender."

---

12. **Taler i Valruner ɔ: taler forblommet, i billedlige Udtryk, om Kampen.**

Granmar hed en rig Konge, som boede på Svarinshöj. Han havde mange Sönner: den ene hed Hödbrod, den anden Gudmund, den tredje Starkad. Hödbrod var ved et Kongemøde og fæstede sig Sigrun Högnedatter, men da hun spurgte det, så red hun med Valkyrjer gennem Luft og Hav at søge Helge. Dengang var Helge ved Logafjælde og havde kæmpet med Hundings Sönner; der fældede han dengang Alv og Øjolv, Hjörvard og Hervard, og var han hel træt af Kampen og sad under Örnestén; der fandt Sigrun ham og kastede sig om hans Hals og kyssede ham og sagde ham sit Ærinde, som det hedder i det gamle Völsungekvad:

14. Sigrun søgte
den sejrende Helt;
Helges Hånd
hun drog med sin höjre;
hjelmklædte Konge
med Kys bun hilsed.
Til Kvinden Helges
Hu sig vendte.

15. Hun sagde sig elske
af al sin Sjæl
Sigmunds Sön,
för hun ham skued.

16. „For Hær jeg blev
til Hödbrod fæstet,

men en anden Høvding
jeg eje vilde.
Frænders Vrede,
Fyrste! jeg skuer,
siden jeg brød
min Faders Bud."

17. Ej talte Högnes
Datter usandt.
Helges Elskov
eje hun vilde.

Helge.

18. „Ej skal du agte
Högnes Vrede
eller din Æts
onde Hu.
Hos mig skal du leve,
du unge Mø!
Ej må du tro,
at din Æt mig ængster."

Da samlede Helge en stor Flåde og drog til Frekastén, men på Havet fik de et Uvær, der truede dem med Undergang. Der kom da Lyn over dem, og der faldt Stråler i Skibet. De så ni Valkyrjer ride i Luften og de kendte Sigrun. Da lagde Stormen sig, og de kom i Behold til Land. Granmars Sönner sad på et Bierg; da Skibene sej-

lede til Landet. Gudmund sprang op på en Hest og red op på Bjerget ved Havnen; da tog Völsungerne Sejlene ind. Da sagde Gudmund:

19. „Hvo er den Skjoldung,
som Skibene styrer
og sætter det gyldne
Krigsskjold i Stavnen?
Ej tykkes til Fred
det Tog at stunde.
Over Vikinger skinner
det røde Skjold.“

Sinfjötle.

20. „Her kan Hödbrod
Helge kende,
Flugtens Hader,
midt i Flåden.
Din Æts Eje,
Fjörsungers Arv,
har med Vælde
Fyrsten vundet.“

Gudmund.

21. Först vi skal
ved Frekastén

20. Fjörsunger må være et andet Navn for Hundings Slægt.

slutte Forlig
og om Sagerne tale.
Tid er det, Hödbrod!
Hevn at vinde.
Den svages Lod
for længe vi bar.“

Sinfjötle.

22. „För må du, Gudmund!
Geder vogte,
klavre i Kløfter
på Klipper bratte
og føre i Hånd
en Hasselkæp.
Det er blidere Lod
end Sværdets Leg.“

Helge.

23. Bedre det sömmer
sig dig, Sinfjötle!
Kamp at øve
og Örne at glæde
end unyttige
Ord at skifte,
om end med Had
Heltene mødes.

---

21. „Slutte Forlig og om Sagerne tale“ er sagt ironisk. Han mener: „kæmpe“.

24. Ej tykkes mig Granmars
Sönner gode,
men Fyrster det sömmer
sandt at tale.
Vel man mærked
i Moinshejm,
at Mod de ej savne
til Sværd at svinge;
raske Helte
må vel de hedde."

Gudmund red hjem med Krigsbud; da samlede Granmars Sönner en Hær. Der kom mange Konger; der var Sigruns Fader Högne og hans Sönner Brage og Dag. Der var en stor Kamp, og alle Granmars Sönner faldt og alle deres Høvdinger undtagen Dag Högnesön, der fik Fred og svor Völsungerne Eder. Sigrun gik ud på Valpladsen og fandt Hödbrod, som var ved at dø. Hun sagde:

25. „Ej skal Sigrun
fra Sevafjælde,
i din Arm hvile,
du vældige Hödbrod!
Livet er ledet.
Der er nok af Lig,
o Granmars Sönner!
for Grådyrs Skarer."

Da fandt hun Helge og blev meget glad. Helge sagde:

26. „Ej er du mægtig
i alt, du vise!
Dog have Nornerne
noget voldet.
Her faldt imorges
ved Frekastén
Brage og Högne;
jeg var deres Bane.

27. Men ved Styrklev
faldt Kong Starkad
og ved Hlebjerg
Hrolløgs Sönner.
Starkad, den vilde
Helt, jeg skued;
Kroppen foruden
Hoved kæmped.

28 Slagne ere
Slægtninge dine;
på Jord de ligge;
Lig er de vordne;
Skyld har du ikke.
Din Skæbne det var,
at du de vældiges
Strid skulde volde."

---

26. Vel er Granmars Sönner døde, men ogsaa Sigruns nærmeste.

Da græd Sigrun. Han sagde:

29. „Trøst du dig, Sigrun!
Strid har du os voldet.
Skjoldunger Skæbnen ej böje.“

Sigrun.

„Nu ønsker jeg, at de leved,
hvis Liv er ledet;
kunde jeg blot i din Favn mig fjæle.“

Helge tog Sigrun til Ægte, og de havde Sönner med hinanden. Helge var ikke gammel. Dag Högnesön offrede til Odin for at få Hevn for sin Fader. Odin lånte Dag sit Spyd. Dag traf sin Måg Helge på det Sted, som hedder Fjöturlund; han gennemborede Helge med Spydet. Der faldt Helge, men Dag red til Sevafjælde og bragte Sigrun den Tidende.

30. „Tungt er det mig, Søster!
Sorg dig at melde.
Nødig jeg voldte dig
Kummer, du være!
Imorges faldt
ved Fjöturlund
den bedste Ædling,
som Verden ejed.
Sin Fod han satte
på Fyrsternes Hals.“

Sigrun.

31. „Dig skal alle
Eder ramme,
de, som til Helge
du har svoret
både ved Lynets
lysende Vande
og ved Strömmens
klamme Sten.

32. Ej skride det Skib,
som under dig skrider,
om end ønskelig Bør
efter det følger;
ej rende den Hest,
som under dig render,
om end du skal fly
dine Fjender gramme.

33. Ej bide det Sværd,
som du mon svinge,
når ej om dit eget
Hoved det hviner.
Da var hævnet paa dig
den døde Helge,
om en Ulv du var
ude i Skoven,
uden Ejendom,
uden Gammen,
som ej slider anden
Æde end Lig."

Dag.

34. „Gal er du, Søster!
uden Samling,
du, som byder
din Broder Vanheld.
Odin ene
den Jammer volder;
hans Runer Fred
mellem Frænder brød.

35. Dig byder din Broder
de røde Ringe
og Vandilsve
og Vigdale.
Du og dine Sönner,
ringsmykkede Søster!
tage det halve Rige
til Bod for jer Harm."

Sigrun.

36. „På Sevafjælde
sent og tidlig
jeg sidder; lidet
ved Livet jeg glædes,
hvis ej Lysning fra Kongen
over Folket kommer,
hvis ej hurtigt Vigblær,
den guldbidslede Hest,
iler hid under Fyrsten,
så jeg atter ham favner.

37. Så havde Helge
slaget med Rædsel
alle Fjender
og Fjenders Frænder,
som når for Ulven
ængstede Geder
skræmte flygte
fra Fjældets Stene.

38. Så knejste Helge
over Heltene alle,
som den ædle
Ask over Tjörnen,
som den stærke Hjort,
af Duggen stænket,
der ypperst er
iblandt alle Dyr.
Mod Himlen selv
Hornene skinne."

En Höj blev kastet efter Helge; men da han kom til Valhal, da bød Odin ham at råde for alt i Forening med sig. Helge sagde:

39. „Du skal, Hunding!
til hver en Mand
Fodbad berede
og Flammen tænde,
Hunde binde
og Heste vogte,
give Svinene Foder,
för at sove du går."

Sigruns Terne gik om Aftenen ved Helges Höj og så, at Helge red til Höjen med mange Mænd. Ternen sagde:

40. „Er det en Svig,
som at se jeg tykkes,
eller Ragnarok?
— Dødninger ride;
Heste med hvasse
Sporer I hugge —.
Er Hjemlov givet
de gæve Helte?"

Helge.

41. „Ej er det Svig,
som at se du tykkes,
eller Tidernes Ende,
skönt os du skuer,
skönt vore Heste
med Sporer vi hugge,
men Hjemlov er givet
de gæve Helte."

Ternen gik hjem og sagde til Sigrun:

42. Ud gå du, Sigrun
fra Sevafjælde!
om Folkets Hersker
at finde du lyster.
Höjen står åben.
Helge er kommen.

Sårene bløde;
Herskeren bad dig,
at du det strömmende
Blod vilde stanse."

Sigrun gik i Höjen til Helge og sagde:

43. „Så meget glædes
jeg nu ved vort Møde,
som Odins grådige,
griske Høge,
når Val de vide
med varme Brade,
eller når våde af Dug
de Dagning skue.

44. Nu vil jeg kysse
den døde Konge,
för du den blodige
Brynje kaster.
Helge! af Rím
dit Hår er stivnet;
med Blod er Helten
helt bestænket
og Hænderne klamme
på Högnes Måg.
Hvordan skal jeg, du bolde!
råde Bod derpå?"

Helge.

45. „Du volder, Sigrun
fra Sevafjælde!

at Helge vædes
af Tårens Væld.
Hæftig Gråd
du græder, du guldsmykte,
solklare Sydmø!
för at sove du går.
Som Blod falder Tåren
på Mandens Bryst,
klam, fra dit indre,
med Kummer svanger.

46. Vel skal vi drikke
den dyre Mjød,
skönt vi har Liv
og Lande mistet.
Ingen Mand skal
mig beklage,
om han end sér
mine Sår í Brystet.
Nu skjules Brude
bag Höjens Stene;
Heltenes Diser
hos Dødninge hvile.“

Sigrun redte en Seng i Höjen:

47. „Her har jeg Hvilen
for Helge beredet,
uden Kummer,
du Ylvingeætling!

I din Favn
vil jeg sove, Fyrste!
som om jeg lå
i den levende Helts."

Helge.

48\. „Nu er der intet,
der ej kan ventes
tidlig og silde
ved Sevafjælde,
da du i Arm
hos den døde sover
i Höj, du lyse
Datter af Högne!
skönt end du lever,
du ædelbårne!

49\. Nu er Tid at ride
ad rødmende Veje,
lade den blege Løber
Luftsti træde.
Vesten skal jeg være
for Vindhjelms Bro,
för Salgovne
Sejrfolket vækker."

Helge og hans Folk red nu deres Vej, men Kvinderne gik hjem til deres Bo. Den næste Aften lod Sigrun Ternen holde Vagt ved Höjen, men

---

49. Salgovne ɔ: Valhals Hane.

ved Aften, da Sigrun kom til Höjen, da sagde Ternen:

50. „Nu var kommen,
hvis komme han vilde,
Sigmunds Sön
fra Odins Sale.
Håbet om Kongens
Komme svinder.
På Askegrene
Örne sidde,
og alle drage
til Drömmenes Hjem.

51. Vær ej så gal
ene at vandre
til Dødningers Huse,
du Skjoldungedis!
Mere mægter
i Nattens Mörke
Dødningers Hær
end ved Dagens Lys."

Sigrun døde snart af Sorg og Kummer. Det trodes i gamle Dage, at Mænd blev genfødte, men det kaldes nu Kærlingesnak. Helge og Sigrun siges at være genfødte. Han hed da Helge Haddingjaskate og hun Kåra Halvdansdatter, som fortalt er i Kåresangene; og var hun Valkyrje.

Sinfjötles Død.

Sigmund Völsungssön var Konge i Frankerland; Sinfjötle var den ældste af hans Sönner, Helge den anden, Hamund den tredje. Borghild, Sigmunds Hustru, havde en Broder, som hed Gunnar, men hendes Stedsön Sinfjötle og Gunnar friede begge til én Kvinde, og derfor slog Sinfjötle ham ihjæl. Men da han kom hjem, da bad Borghild ham at drage bort, men Sigmund bød hende Gods til Bøder, og det måtte hun tage imod. Men ved Gravøllet bar Borghild Øl frem. Hun tog et stort Horn fuldt af Gift og bar det til Sinfjötle, men da han så i Hornet, skönnede han, at der var Gift deri, og han sagde til Sigmund: „Drikken er uklar, du gamle!" Sigmund tog Hornet og drak det ud. Det er sagt, at Sigmund var så hårdfør, at Gift hverken kunde skade ham udenpå eller inde, men alle hans Sönner stod sig imod Gift, når den kom udenpå Legemet. Borghild bar et andet Horn hen for Sinfjötle og bad ham drikke, og det gik

ganske som för. Og endnu tredje Gang bar hun Hornet til ham, og hun talte også Smædeord til ham, hvis han ikke drak det ud. Han talte ligesom för til Sigmund, og Sigmund sagde: „Lad Skæget da si det, min Sön!“ Sinfjötle drak og døde straks.

Sigmund bar ham en lang Vej i sin Favn og kom til en smal og lang Fjord; dér var et lidet Skib og en Mand derpå; han tilbød Sigmund at sætte ham over Fjorden. Men da Sigmund bar Liget ud på Skibet, da var Båden ladet. Manden sagde, at Sigmund skulde drage indenfor Fjorden. Manden skød Skibet ud og forsvandt straks Kong Sigmund forblev længe i Danmark i Borghilds Rige fra den Tid, da han fik hende til Ægte. Sigmund drog derpå sydpå til Frankerland til det Rige, som han ejede dér. Da fik han Hjördis, Kong Ølimes Datter, til Ægte. Deres Sön var Sigurd. Kong Sigmund faldt i Kamp mod Hundings Sönner, men Hjördis giftedes derpå med Kong Hjalpreks Sön Alv; Sigurd voksede op dér i sin Barndom. Sigmund og alle hans Sönner overgik langt alle andre Mænd i Kraft og Vækst og Mod og al Idræt. Sigurd var dog den ypperste af alle, og ham sige alle Mænd i gamle Sagn at have været udmærket fremfor alle og den herligste Hærkonge.

Förste Sang om Sigurd Fåvnesbane
eller: Gripes Spådom.

Gripe hed Ølimes Sön, Hjördis Broder; han rådede over Lande og var den viseste af alle Mænd og spådomskyndig. Sigurd red alene og kom til Gripes Hal. Sigurd var let at kende; han fik udenfor Hallen en Mand i Tale, som kaldtes Gejte. Da henvendte Sigurd sig til ham og spörger:

1. „Hvo monne bygge
i disse Borge?
Hvad monne Kæmperne
Kongen kalde?“

Gejte.

„Gripe hedder
Fölkenes Hersker,
som mægtig styrer
Mænd og Land.“

Sigurd.

2. „Er den vise Hersker
hjemme i Landet,
og kan jeg den tapre
få i Tale?
Til vise Ord
trænger uvis Mand,
thi ønsker med Gripe
jeg Ord at skifte."

Gejte.

3. „Den glade Konge
vil Gejte spörge,
hvo den Mand er,
som for Drotten vil stædes."

Sigurd.

„Sigurd jeg kaldes,
Sigmunds Sön;
Hjördis hedder
Herskerens Moder."

4. Gik da Gejte
for Gripe at stå:
„En ukendt Mand
venter derude.
Af Åsyn han tykkes
ædel at være.
Med Fyrsten han ønsker
Ord at skifte."

5. Fra Salen Kæmpernes
Konge går
og hilser med Anstand
den fremmede Helt:
„Hil være dig, Sigurd!
Sent du kommer.
Og du, Gejte!
sörg du for Grane.“

6. Mælt der blev
og meget talt,
da de mødtes,
de rådsnilde Mænd.

Sigurd.

„Sig mig, om du det véd,
min Moders Broder!
Hvad Skæbne er lagt
for Sigurds Liv?“

Gripe.

7. „Du er herligst af alle
Helte under Solen,
ædlest båren
af alle Fyrster,
gavmild med Guld,
sén til Flugt,
ædel af Åsyn
og vís i Ord.“

Sigurd.

8. „Sig, kloge Konge!
bedre end jeg kan spörge,
sig til Sigurd,
hvis du tykkes at se det:
hvilken Færd skal
först jeg øve,
når jeg nu ganger
ud af din Gård?“

Gripe.

9. „Först skal du, Helt!
din Fader hævne
og tage Sone
for Ølimes Sorg.
De hårde Sönner
af Kong Hunding
skal kækt du fælde;
Sejr skal du få.“

Sigurd.

10. „Sig, ædle Konge!
sig mig, min Ætling!
med vise Ord,
mens i Venskab vi tale:
Sér du vel Sigurds
störste Bedrifter,
som höjest skal fare
under Himlens Telt?“

Gripe.

11. „Ene skal du dræbe
den skinnende Orm,
som ligger grådig
på Gnitahede;
begge skal du
Bane volde,
Regin og Fåvne.
Gripe taler ret.“

Sigurd.

12. „Rigdom jeg vinder,
hvis jeg volder
det Drab blandt Mænd,
hvorom du mæler.
Sé i din Tanke
og sig mig så,
hvad om min Skæbne
end du skuer.“

Gripe.

13, „Fåvnes Hule
skal du finde;
dér skal du fange
de fagre Skatte.
Med Guldet læsset
på Granes Bov
til Gjuke du rider,
du raske Kæmpe!“

Sigurd.

14. „End mere du skal
i venligt Møde
til Fyrsten sige,
du fremvise Høvding!
Jeg er Gjukes Gæst
og går af hans Gård.
Hvad véd du så endnu
om min Skæbne?"

Gripe.

15. „På Fjældet sover
Fyrstens Datter
lys i sin Brynje
efter Helges Bane.
Hugge du vil
med det hvasse Sværd,
skære Brynjen
med Fåvnes Bane."

Sigurd.

16. „Brudt er Brynjen;
brat af Sövne
Kvinden vågner.
Ord hun kvæder.

---

15. „Helges Bane." Navnet Helge er her påfaldende. Brynhild var dysset i Sövn af Odin, fordi hun havde fældet Hjalmgunnar. Jævnfør Sangen om Sigdrive.

Hvad vil til Sigurd
den vise sige,
som for Helten
til Held kan vorde?"

Gripe.

17. „Dig, den rige,
vil Runer hun lære,
alle dem, som Slægterne
at eje ønsked,
og at tale i alle
Mændenes Tunger,
Råd og Lægedom.
Lev lykkelig, Konge!"

Sigurd.

18. „Nu er det endt;
nemmet er Visdommen,
og jeg er beredt
til bort at ride.
Se i din Tanke
og sig mig så,
hvad om min Skæbne
end du skuer."

Gripe.

19. „Hen du skal drage
hvor Hejme bor;
glad skal hos Kongen
som Gæst du være. —

Bort er nu faret,
hvad forud jeg vidste;
ej du spörge
om mere, Sigurd!“

Sigurd.

20. „Mén mig volder
det Ord, du mælte,
thi længer frem
ser du, Fyrste!
Du kender en Sorg,
som Sigurd rammer,
og ej du vil
om ondt fortælle.“

Gripe.

21. „Lyst i Tanken
lå det for mig,
da om din Ungdoms
Alder jeg talte.
Med Rette kan ej
jeg rådvis kaldes,
ej heller fremvis.
Bort fór, hvad jeg vidste.“

Sigurd.

22. „Ej kender jeg Mand
oven Mulde,
som monne fremvis være
fremfor dig.

Ej må du skjule,
om end ondt det er,
den Mén, som Skæbnen
mig mon volde."

Gripe.

23. „Ej dig til Skændsel
Skæbnen bestemte;
vel du det agte,
du ædelbårne!
Så længe Slægter
på Jorden leve,
skal dit Navn mindes,
du Kampens Drot!"

Sigurd.

24. „Værst det mig tykkes,
om på denne Vis
Sigurd fra Fyrsten
nu skal skilles.
Alt er jo bestemt,
min ædle Frænde!
Vís da, om du vil,
mig Skæbnens Vej."

Gripe.

25. „Nu vil til Sigurd
alt jeg sige,
siden Helten
hårdt mig tvinger.

Forvist du véd,
at ej det er löjet:
en Dag er dig
til Død bestemt.“

Sigurd.

26. „Ej jeg Kongens
Vrede ønsker;
gode Råd jeg
hos Gripe søger.
Om end ondt det er,
jeg nu agter at vide,
hvilken Skæbne
Sigurd venter.“

Gripe.

27. „En Mø er hos Hejme,
herlig at skue;
Brynhild monne
Mænd hende nævne,
Datter af Budle.
Den djærve Kvinde
fostres af Hejme,
den herlige Drot.“

Sigurd.

28. „Hvad kommer det mig ved,
om en Mø,
fager at skue,
fostres hos Hejme?

Det skal du, Gripe!
mig nöje sige,
siden al Skæbne
grant du skuer."

Gripe.

29. „Al din Gammen
skal hun dig øde,
den fagre Kvinde,
som Hejme fostrer.
Ej Sövn du sover,
ej om Sager du dömmer,
ej Mænd du agter,
når ej Møen du ser."

Sigurd.

30. „Hvilken Trøst
véd du for Sigurd?
Sig mig, Gripe!
hvis du tykkes at se det:
Skal jeg Møen
med Skatte købe,
vinde den fagre
Fyrstedatter?"

Gripe.

31. „I skulle sværge
alle Eder;
fast skal I love;
lidt skal I holde.

En Nat hos Gjuke
Gæst har du været;
da glemmer du Hejmes
herlige Mø."

Sigurd.

32. „Hvad er det? Gripe!
Sig mig dog det.
Ser du Letsind
i Kongens Sjæl,
siden jeg skal bryde
Løftet til Bruden,
som jeg tyktes at elske
af al min Hu?"

Gripe.

33. „Det skal du, Fyrste!
ved fremmed Svig.
Med List skal Grimhild
dig forlede.
Hun mon dig byde
den lyse Mø,
sin egen Datter;
med Svig hun dig dårer."

Sigurd.

34. „Monne jeg Gunnars
Måg da vorde,
når jeg går
at ægte Gudrun.

Vel gift
vilde Fyrsten da være,
hvis ej onde Tanker
Anger mig voldte."

Gripe.

35. „Dig skal Grimhild
sådan dåre;
dig skal hun bede
at fæste Brynhild
som Brud for Gunnar,
Gotekongen.
Den ædles Moder
at ile du lover."

Sigurd.

36. „Skam er for Hånden;
klart jeg det skuer.
Ilde det står
med Sigurds Kløgt,
om bejle jeg skal
for en andens Skyld
til Møen, den ædle,
som jeg elsked så vel."

Gripe.

37. „Alle skal I
Eder sværge,
Gunnar og Högne
og du som den tredje.

Skabning skal I veksle,
når på Vej I ere,
Gunnar og du.
Ej lyver Gripe."

Sigurd.

38. „Hvortil sligt?
Hvi skal vi skifte
Åsyn og Lader,
når på Vej vi ere?
Dermed følger vel
anden Falskhed,
ond tilfulde.
Tal endnu, Gripe!"

Gripe.

39. „Gunnars Lød
og Lader har du,
men eget Ord
og egen Kløgt.
Fæste du skal
den stolte Mø,
som Hejme fostred.
Ingen det hindrer."

Sigurd.

40. „Værst det mig synes,
om Sigurd skal kaldes
ond blandt Mænd,
når sligt han øver.

Ej jeg ønsked
Svig at øve
mod Kongers Brud,
den ypperste jeg kender."

Gripe.

41. „Hvile du skal,
du stolte Styrer
af Hære! hos Møen,
som om din Moder hun var.
Derfor så længe
Slægter leve,
skal dit Navn mindes,
du Folkets Drot!"

Sigurd.

42. „Mon Gunnar, den herlige
Mændenes Hersker,
er vel gift,
— sig mig det, Gripe! —
skönt i trende Nætter
den tapres Brud
hos mig har sovet?
Sligt så man aldrig."

Gripe.

43. „Samme Dag begges
Bryllup skal drikkes,
Sigurds og Gunnars,
i Gjukes Sale.

Da skifte I Ham,
når hjem I komme;
hver dog ejer
sit eget Sind."

Sigurd.

44. „Skal det Slægtskab
siden blandt Mænd
Glæde volde?
Sig mig det, Gripe!
Mon for Gunnar
det Gammen vorder
siden i Tiden,
eller for mig selv?"

Gripe.

45. „Ederne mindes du;
tie du må;
godt Giftermål
Gudrun du under,
men Brynhild sig tykkes
usalig Brud.
På Hævn den kloge
Kvinde tænker."

Sigurd.

46. „Hvad vil til Bøde
Bruden tage
for den snedige
Svig, vi øved?

Af mig har hun
svorne Eder,
som ej jeg holdt,
og intet godt."

Gripe.

47. „Brynhild skal
til Gunnar sige,
at dine Eder
ej du holdt,
da den ædle Konge,
Gjukes Arving,
al sin Lid
til dit Løfte satte."

Sigurd.

48. „Hvad er det? Gripe!
Sig mig dog det.
Er det sandt,
hvad om mig blev sagt,
eller lyver hun,
den herlige Kvinde,
på mig og sig selv?
Sig mig det, Gripe!"

Gripe.

49. „I Vrede og Harm
ondt hun dig volder,
den rige Kvinde;
på Råd hun grubler.

Skönt du den ædle
aldrig krænker,
med Svig dog dåredes
Drottens Brud."

Sigurd.

50. „Skal så Gunnar
og Guthorm og Högne
mod mig hidses
af hendes Ord?
Skal Gjukes Sönner
göre Sværdsodd rød
på mig, deres Slægtning?
Sig mig det, Gripe!"

Gripe.

51. „Harmfuldt vorder
Gudruns Hjerte,
da hendes Brødre
dig Bane volde.
Ingen Glæde
siden hun ejer,
den vise Kvinde.
Det volder Grimhild."

Sigurd.

52. „Lad os skilles som Venner.
Ej Skæbnen man bryder.
Nu har du, Gripe!
gjort, som jeg bad dig.

Gerne du vilde
om Glæde tale
og Lykkens Kår,
hvis du det kunde."

Gripe.

53. „Dét trøste din Hu,
du Hærens Fører!
Så lagdes Skæbnen
for Kongens Liv:
Ej skal ædlere Mand
fødes over Mulde
under Solens Bolig,
end du er, Sigurd!"

Anden Sang om Sigurd Fåvnesbane.

Sigurd gik til Hjalpreks Stod og valgte sig deraf en Hest, som siden blev kaldt Grane. Da var Regin, Hrejdmars Sön, kommet til Hjalprek; han var dueligere til Arbejd end enhver anden Mand og af Vækst som en Dværg. Han var klog, ond og kyndig i Trolddom. Regin opdrog og underviste Sigurd og elskede ham meget. Han fortalte Sigurd om sine Forældre, og hvorledes det var sket, at Odin, Høner og Loke var komne til Andvarefos; i den Fos var mange Fisk. Der var en Dværg, der hed Andvare; han var længe i Fossen i en Geddes Lignelse og fangede sig der sin Mad. Odder hed vor Broder, sagde Regin; han fór ofte ned i Fossen i en Odders Lignelse; han havde fanget sig en Laks og sad på Åbredden og åd med lukkede Öjne. Loke slog ham ihjæl med en Sten; Aserne tykkedes sig at have været meget heldige og flåede Bælgen af Odderen. Samme

Aften toge de ind til Hrejdmar og viste deres Fangst. Da greb vi dem og bestemte de Løsepenge for deres Liv, at de skulde fylde Odderbælgen med Guld og ligeledes bedække den udenpå med det røde Guld. Da sendte de Loke afsted for at skaffe Guld tilveje; han kom til Ran og fik hendes Næt og drog da til Andvarefos og kastede Nættet ud for Gedden. Den løb i Nættet. Da sagde Loke:

1. „Hvad er det for en Fisk,
som render i Flod
og kan ej for Ve sig værge?
Løs nu dit Hoved
ud fra Hel;
skaf mig Flodens Flamme."

Gedden.

2. „Andvare jeg hedder;
Oin hed min Fader;
i mangen Fos har jeg faret.
En ynkelig Norne
bestemte i Oldtid,
at jeg skulde i Vandet vade."

Loke.

3. „Sig mig, Andvare!
om du vil eje
Liv i de levendes Sale:

---

1. Flodens Flamme ɔ: Guld.

Hvilken Straf få
Mændenes Sönner,
når de kæmpe med onde Ord."

Andvare.

4. „Straf få tilvisse
Mændenes Sönner,
de, som i Vadgelme vade.
Usande Ord,
löjede anden Mand på,
ere Ris, som revse længe."

Loke så alt det Guld, som Andvare ejede, men da han havde hentet det frem altsammen, da beholdt han endnu en Ring, men Loke tog den fra ham. Dværgen gik ind i Stenen og sagde:

5. „Dette Guld,
som Gust har ejet,
skal tvende Brødres
Bane vorde
og volde Kiv
mellem otte Konger.
Ingen skal nyde,
hvad jeg ejed."

Aserne hentede da Guldet til Hrejdmar; de fyldte Odderbælgen og satte den paa Fødderne. Da skulde Aserne stable Guldet op og skjule den. Men da det var gjort, gik Hrejdmar frem og så

et Læbehår og bød dem at skjule det. Da drog Odin Ringen Andvareseje frem og skjulte Håret. Loke sagde:

6. „Guld er dig givet;
gylden Bøde
du har for mit Hoved.
Ej bliver Skæbnen
god for din Sön.
Det vorder eder begge til Bane.“

Hrejdmar.

7. „Gaver du gav,
men ej venlige Gaver,
gav ej med ærlig Hu.
Havde jeg vidst
eders onde Vilje,
jert Liv I havde bødet til Bod.“

Loke.

8. „End er værre
— det tykkes jeg at vide —
Slægtninges Strid om en Mø.
End monne de Fyrster
ufødte være,
som Had skulle høste heraf.“

Hrejdmar.

9. „For det røde Guld
skal jeg da råde,
så længe jeg lever.

Din Trudsel jeg agter
ej et Fnug.
Nu kan I gå jer Gang."

Fåvne og Regin krævede af Hrejdmar Slægtningebod efter deres Broder Odder; han sagde nej, men Fåvne gennemborede sin Fader Hrejdmar med et Sværd, medens han sov. Hrejdmar kaldte på sine Døttre:

10. „Lynghejd og Lovnhejd!
Mit Liv er ledet.
Meget er ondt, som ej ændres."

Lynghejd.

„Ej kan Søster af Broder,
selv om sin Fader hun misted,
tage Hævn for sin Harm."

Hrejdmar.

11. „Om end du ej føder
Fyrsten Sönner,
så avl en Datter,
du Ulv af en Kvinde!
Skaf Møen en Mand
— dertil meget hun trænger —;
din Harm engang
hendes Sön skal hævne."

Da døde Hrejdmar, men Fåvne tog alt Guldet; da gjorde Regin Fordring på sin Fædrenearv, men Fåvne sagde nej dertil. Da lagde Regin Råd op med Lynghejd, sin Søster, om hvorledes han skulde få sin Fædrenearv. Hun sagde:

12. „Blideligt skal du
din Broder bede
om Arv og höjmodig Hu.
Ej det sig sömmer
med Sværd i Hånd
Gods af Fåvne at fordre."

Dette fortalte Regin Sigurd. En Dag, da han kom hjem til Regin, blev han vel modtaget. Regin sagde:

13. „Hid er Sigmunds
Sön nu kommen,
den snarrådige Svend,
til Salene vore.
Mere Mod han har
end en gammel Mand;
grisk efter Kamp
er den grådige Ulv.

14. Jeg vil den kække
Konge føde;
til os er Ylvingers
Ætling kommen.

Han bliver den stolteste
Helt under Solen;
gennem alle Lande er spændt
hans Skæbnes Væv."

Sigurd var da stadig hos Regin, og denne sagde da til Sigurd, at Fåvne lå på Gnitahede og var i en Orms Lignelse. Han havde en Rædselshjelm, som alt levende ræddedes for. Regin gjorde Sigurd et Sværd, som hed Gram. Det var så hvast, at han holdt det ned i Rhinen og lod en Uldtot drive for Strömmen; det gennemskar da Uldtotten såvelsom Vandet. Med det Sværd kløvede Sigurd Regins Esse. Derpå æggede Regin Sigurd til at dræbe Fåvne. Sigurd sagde:

15. „Höjt ville le
Hundings Sönner,
de, som Ølimes
Liv har ødet,
hvis bedre det synes
Fyrsten at søge
de fagre Ringe
end Faderhævn."

Kong Hjalprek gav Sigurd Skibe og Folk, at han kunde hævne sin Fader. De fik en stor Storm og krydsede udenfor et höjt Næs. En Mand stod på Bjerget og sagde:

16. „Hvo rider der
Rævils Heste
over höje Bølger,
over brusende Hav?
Sejldyrene ere
svedbestænkte;
mod Vind kan ej Havets
Heste gå.“

Regin.

17. „Her er jeg og Sigurd
på Søens Træer.
Bør er givet
os til Bane.
Over Stævn den bratte
Brænding styrter;
Skuderne tumle.
Hvo er den, som spörger.“

Manden.

18. „Hnikar jeg hed,
da jeg Hugin glæded
efter Kamp paa Valen,
du unge Völsung!
Nu kan du kalde
Karlen på Bjerget
Feng eller Fjölne.
Med jer vil jeg fare.“

---

18 Hugin ɔ: Odins Ravn. Manden er Odin.

De lagde da til Land; Manden gik ombord på Skibet, og Været lagde sig. Sigurd sagde:

19. „Sig mig, Hnikar!
såsandt du kender
Varsler for Guder og Mænd:
hvilke Varsler
ere bedst på Val,
når Sværdene svinges?“

Hnikar.

20. „Om Mænd det vidste,
er der mange gode
Varsler, når Sværde svinges.
Følger den sorte
Ravn, da spår det forvist
Held for Sværdenes Svinger.

21. Det er det andet,
når ud du er vandret
og er til Rejsen rustet,
at du ser tvende
tapre Mænd
på Toft med hinanden tale.

22. Det er det tredje,
når du hører tude
Ulv under Askens Grene,

Sejr du da fanger
over hjelmklædte Fjender,
hvis du ser dem foran dig fare.

23. Ej skal man i Kamp
sit Åsyn vende
mod Månens sildigt
skinnende Søster.
Sejr da have
de kampglade Helte,
når se de kunne
eller fylke i Kile.

24. Da er der Fare,
hvis på Fod du snubler,
når til Slaget du stunder.
Onde Diser stå
ved dine Sider:
de ville dig såret se.

25. Kæmmet og tvættet
være den kloge Mand
og om Morgenen mæt.
Ej han véd,
hvor han om Aftenen er.
Ondt det varsler at ile."

---

22. L. 6. dem ɔ: Ulvene.
23. Månens sildigt skinnende Søster ɔ: den lavtstående Sol.

Sigurd havde en stor Kamp med Lyngve Hundingssön og hans Brødre; dér faldt Lyngve og hans to Brødre. Efter Kampen sagde Regin:

26. „Nu er den blodige Örn
med Sværdets Egg
ristet på Bag
af Sigmunds Bane.
Ingen ædlere
Arving af Konger
gör Valen rød
og har glædet Ravn."

Sigurd drog hjem til Hjalprek. Da æggede Regin Sigurd til at dræbe Fåvne.

Sangen om Fåvne.

Sigurd og Regin drog op til Gnitahede og fandt Fåvnes Spor der, hvor han krøb til Vands. Der gravede Sigurd en stor Grøft over Vejen og steg ned deri. Men da Fåvne krøb fra Guldet, spyede han Edder, og den fór over Hovedet på Sigurd. Men da Fåvne krøb over Grøften, da stødte Sigurd sit Sværd i hans Hjerte. Fåvne vred sig og slog med Hoved og Hale. Sigurd sprang op af Grøften, og da så de hinanden. Fåvne sagde:

1. „Svend! Svend!
Hvilken Mand har dig avlet? Svend!
Med hvilke Mænd er en slig i Slægt?
Rødt er dit blinkende
Sværd af Fåvnes Blod.
Odden du jog i mit Hjerte."

Sigurd skjulte sit Navn, fordi det var Folks Tro i gamle Dage, at en døende Mands Ord havde

stor Magt, når han forbandede sin Uven med Navn. Han sagde:

2. „Herligt Dyr jeg hedder;
vandret jeg har
som en moderløs Mand.
Ej jeg har Fader
som andre Mænds Sönner.
Ensom går jeg min Gang.“

Fåvne.

3. „Havde Fader du ej
som andre Mænds Sönner,
af hvilket Under er du da avlet?“

Sigurd.

4. „Til min Æt
véd jeg at intet du kender,
og aldrig så du mig selv.
Sigurd jeg hedder;
Sigmund hed min Fader.
Med Våben jeg dig vog.“

Fåvne.

5. „Hvo har dig hidset?
Hvi lod du dig hidses
til at volde mig Ve?
du skarpöjede Svend!
Skarp var din Fader.
Skönt sent født, du slægter ham på.“

Sigurd.

6 „Min Hu mig hidsed;
mine Hænder det fuldbyrded
og dertil mit skarpe Sværd.
Få ere kække,
når Tiden kommer,
når de er bløde i Barndom."

Fåvne.

7. „Om op du var vokset
ved dine Venners Bryst,
da sås du vel kæk i Kamp.
Nu er du en Fange
i Fejde taget;
altid må de bundne bæve."

Sigurd.

8. „Du laster mig, Fåvne!
fordi fjærnt jeg er
fra min fædrene Rigdom.
Ej er jeg Fange,
skönt i Fejde jeg toges.
Selv følte du, at jeg er fri."

Fåvne.

9. „Hadets Ord
tror du i alt at høre.

---

7. Fåvne sigter til, at Sigurd i sin Ungdom var hos Alv.

Et sandt Ord jeg dig siger:
Det klingende Guld,
den glødende Glans,
de Ringe skal blive din Bane.“

Sigurd.

10. „For Rigdom enhver
at råde ønsker,
indtil hin ene Dag;
thi éngang
skal dog alle
fare heden til Hel.“

Fåvne.

11. „Nornernes Dom,
om end du langs Næssene sejler,
venter dig, tåbelige Tosse!
I Vand du drukner,
når i Vind du ror.
Alt er for den dødsdömte ondt.“

Sigurd.

12. „Sig mig, Fåvne!
siden du agtes
vís at være:

---

11. Mening: Skæbnen rammer dig, selv om du forsigtig søger at undgå den ved at sejle langs Kysten og tage Sejlene ind i Storm.

Versene 12—15 synes at høre til et andet Digt og med Uret at være indsatte her.

Hvo ere de Norner,
som hjælpe i Nød
og komme til fødende Kvinder?“

Fåvne.

13. „Af mangfoldig Æt
tror jeg at Nornerne ere;
ej er de af samme Slægt.
Nogle stamme fra Aser,
nogle fra Alfer,
nogle ere Dvalins Døttre.“

Sigurd.

14. „Sig mig, Fåvne!
siden du agtes
vís at være,
hvad den hedder,
den Holm, hvor Surt
blander Blod med Aser.“

Fåvne.

15. „Oskopne den hedder;
der skal alle
Guder med Lanser lege.
Bilrøst brister,
når over Bro de fare;
gennem Strömmen Gangerne svømme.

16. Skrækkehjelm bar jeg
mod Mændenes Sönner,
så længe ved Skatten jeg lå.
Ej fandt jeg så mange
Mænd, at jeg jo tyktes
ene stærkere end alle."

Sigurd.

17. „Skrækkehjelmen
skærmer ikke,
hvor vrede Helte hugge.
Man finder vel,
når med flere man mødes,
at ingen er raskest af alle."

Fåvne.

18. „Edder jeg fnyste,
da på Arven jeg lå,
på min Faders rige Ringe."

Sigurd.

19. „Glinsende Orm!
Arrigt du hvæste.
Hård var du i Hu.
Vreden bliver större
blandt Mændenes Sönner,
når den Hjelm de have."

Fåvne.

20. „Jeg råder dig, Sigurd!
Tag du mod Rådet!
Rid du hjem heden.
Det klingende Guld,
den glødende Glans,
de Ringe skal blive din Bane.“

Sigurd.

21. „Råd har du rådet.
Nu vil jeg ride
til det Guld, som i Lyngen ligger.
Lig du, Fåvne!
i Livsnød,
til Hel dig har.“

Fåvne.

22. „Regin forrådte mig;
dig han forråder.
Han volder os begge Bane.
Nu sit Liv
Fåvne må lade;
forvist du den stærkere var.“

Regin var gået bort, medens Sigurd dræbte Fåvne, og kom tilbage, som Sigurd strøg Blodet af Sværdet. Regin sagde:

23. „Hil dig, Sigurd!
Sejr har du vundet;
Fåvne er fældet.
Blandt alle Mænd,
som træde på Muld,
ej fødtes kækkere Kæmpe."

Sigurd.

24. „Uvist er det at vide,
når vi alle mødes,
Sejrfyrsternes Sönner,
hvo der er den kækkeste Kæmpe.
Mangen er rask,
skönt hans Sværd ej er rødt
af Blod fra hans Uvens Bryst."

Regin.

25. „Glad er du, Sigurd!
og frydes ved Sejren,
mens Gram du törrer i Græsset.
Min Broder har du
til Bane såret,
og jeg selv er ej uden Skyld."

Sigurd.

26. „Dit Råd det var,
at ride jeg skulde
hid over rimdækte Höjder.

Gods og Liv
ejed endnu den glinsende Orm,
hvis din Tvivl mig ej havde ægget."

Da gik Regin til Fåvne og skar Hjertet ud af ham med det Sværd, som hedder Ridil, og drak derpå Blod af Såret. Regin sagde:

27. „Sid du nu, Sigurd!
Jeg går at sove.
Hold Fåvnes Hjerte til Flammen.
Jeg vil da
Hjertet æde
efter denne blodige Drik."

Sigurd.

28. „Fjernt du flygted,
mens jeg i Fåvnes Blod
væded mit hvasse Sværd.
Mine Kræfter jeg øved
mod Ormens Magt,
mens du i Lyngen lå."

Regin.

29. „Længe måtte du ladet
i Lyngen ligge
hin ældgamle Jætte,
om ej Sværdet du ejed,
som selv jeg dig smedded,
hint skarpe Stål."

Sigurd.

30. „Mod er bedre
end Sværdets Magt,
hvor vrede Helte hugge.
Den raske Mand
så jeg modig vinde
Sejr med sløvet Sværd.

31. Modig er bedre
tilmode end fejg,
når Hildes Leg leges.
Glad er bedre
til hver en Gerning
end den, som hænger med Hoved."

Sigurd tog Fåvnes Hjerte og stegte det på Spid. Da han syntes, at det var færdig stegt, og Blodet skummede ud af Hjertet, da rörte han derved med sin Finger og prøvede, om det var færdig stegt. Han brændte sig og stak Fingeren i sin Mund, men da Fåvnes Hjerteblod kom på hans Tunge, da forstod han Fuglenes Sprog. Han hørte, at nogle Fugle kvidrede i Krattet. Fuglen sagde:

32. „Der sidder Sigurd
blodbestænket;
Ormens Hjerte
ved Ild han steger.

Klog mig tyktes
Ringenes Kløver,
om han det skinnende
Hjerte åd."

Anden Fugl.

33. „Der ligger Regin;
på Råd han grubler;
svige han vil
den Svend, som ham tror.
Vred på onde
Ord han tænker;
lumsk vil han hævne
Broderens Helfart."

Tredje Fugl.

34. „Om han lod Gråskæggen
uden Hoved
fare heden til Hel —:
da kan han ene råde
for alt Guldet,
for alt, som under Ormen lå."

Fjerde Fugl.

35. „Vís han mig tyktes,
om vide han kunde
de gode Råd,
som I, Søstre! give;

sig selv han frelste
og Ravnen fryded.
En Ulv jeg venter,
når dens Øren jeg ser."

Femte Fugl.

36. „Ej er den vældige
fuldt så vís,
som jeg tænkte mig
Hærens Styrer,
hvis han frit
lader Regin fare,
skönt han Broderen
Bane voldte."

Sjette Fugl.

37. „Úklog han er,
hvis end han skåner
den falske Fjende.
Dér ligger Regin
og har ham forrådt.
Ej sér han sig for i sligt."

Syvende Fugl.

38. „Om han et Hoved kortere
gjorde den iskolde Jætte,
så de rige Ringe han misted —:

da monne han ene
eje det Gods,
som Ormen åtte."

Sigurd.

39. „Ej bliver Skæbnen så gram,
at Regin skal
min Banemand blive.
Begge Brødrene
skulle brat
fare heden til Hel."

Sigurd huggede Hovedet af Regin, og derpå åd han Fåvnes Hjerte og drak både Regins og Fåvnes Blod. Da hørte Sigurd, hvorledes Fuglene sagde:

40. „Bind du de røde
Ringe, Sigurd!
Ej pleje Konger
for alt at frygte.
En Mø jeg véd,
væn fremfor alle,
om du den guldsmykte
fik i Eje.

41. Til Gjuke føre
grönne Stier.

---

40. **Bind Ringene ɔ: bind dem sammen og tag dem.**

Vej viser Skæbnen
de vandrende Helte.
Der har den herlige Drot
en Datter avlet;
hende vil du, Sigurd!
med Skatte købe.

42. En Sal står på höje
Hindarfjæld,
udenom helt
i Ildsluer hyllet.
Den har de vise
Mestre dannet
af det lyse Guld,
af Bølgernes Glands.

43. På Fjældet kampdygtig
Kvinde sover;
over hende flagrer
den flammende Ild.
På Val hun fælded
dem, Odin ej vilde,
thi monne Ygg
med Torn hende stikke.

44. Du mægter at skue
den hjelmklædte Mø,

---

42. Bølgernes eller Strömmens Glands ɔ: Guldet.
43. Ygg ɔ: Odin. — Tornen volder hendes Sövn.

som på Vingskorne
red fra Valen.
Skjoldungeætling!
Skæbnen bestemte,
at Sigdrive ej
af Sövn må vågne."

Sigurd red efter Fåvnes Spor til hans Hule og fandt den åben; der vare Döre og Dörposter af Jern. Af Jern vare også alle Tømmerstokke i Huset, og det var gravet ned i Jorden. Der fandt Sigurd overmåde meget Guld og fyldte der to Kister. Der tog han Skrækkehjelmen og Guldbrynjen og Sværdet Hrotte og mange dyre Klenodier og belæssede Grane dermed, men Hesten vilde ikke gå, förend Sigurd steg op på dens Ryg.

---

44. Sigdrive, Sejrens Storm, et Valkyrjenavn for Brynhild.

Sangen om Sigdrive.

Sigurd red op på Hindarfjæld og vendte sig mod Syd ad Frankland til. På Fjældet så han et stort Lys, som om Ild brændte, og det skinnede op mod Himlen, men da han kom derhen, så stod der en Skjoldborg, og op af den ragede et Banner. Sigurd gik ind i Skjoldborgen og så, at der lå en Mand der og sov i fuld Rustning. Han tog förste Hjelmen af hans Hoved; da så han, at det var en Kvinde. Brynjen sad fast, som om den var vokset til Kødet; da skar han med Gram fra Hovedåbningen ned igennem og således også ud gennem begge Ærmer. Da tog han Brynjen af hende; men hun vågnede, satte sig op, så Sigurd og sagde:

1. „Hvad bed Brynjen?
Hvi er jeg vågnet?
Hvo har mig løst
af de bleggrå Lænker?“

Sigurd.

„Sigmunds Sön.
(Nylig sled
i Ådsel Ravnen.)
Sigurds Sværd."

Sigdrive.

2. „Længe jeg sov;
længe jeg slumred;
lang er Lidelsens Tid.
Odin volder,
at ej jeg mægted
de Runer at rokke."

Sigurd satte sig ned og spurgte om hendes Navn. Hun tog da et Horn fuldt af Mjød og gav ham en Erindringsdrik.

3. „Hil dig, Dag!
Hil jer, Dags Sönner!
Hil jer, Nat og Nats Datter!
Skuer hid til os
med venlige Öjne,
og giver de siddende Sejr.

4. Hil jer, Aser!
Hil jer, Asynjer!
Hil dig, du hulde Jord!

---

1. **Nylig sled i Ådsel Ravnen. Disse Ord sigte til Fåvnes Død.**

Giv os to Ædlinge
Ord og Mandevid
og lægende Hånd, mens vi leve."

Hun kaldte sig Sigdrive og var en Valkyrje. Hun sagde, at to Konger kæmpede med hinanden: den ene hed Hjalmgunnar; han var dengang gammel og en udmærket Kæmpe, og Odin havde lovet ham Sejr, men:

Sigdrive.

„Den anden hed Agnar,
Ødes Broder,
han, hvem ingen
eje vilde.

Den kække Fyrste
lod vore Fjederhamme
(vi otte Søstres)
under Egen lægge.
Tolv Vintre var jeg,
om dig lyster at vide,
da Eder jeg svor
til den unge Konge.*)

Så lod jeg i Godthjod
den gamle Konge
(Hjalmgunnar hed han)
vandre til Hel.

*) Agnar gjorde sig Valkyrjerne lydige ved at røve deres Hamme og tage dem selv i Ed.

Sejr gav jeg den unge
Broder til Øde;
derved jeg vakte
Odins Vrede.

I Skatelund han stænged
mig tæt med Skjolde,
med røde og hvide,
mellem Skjoldenes Rande.
Den Mand bød han
min Sövn at bryde,
som aldrig i Verden
vidste til Frygt.

Omkring min Sal,
som mod Sönden vendte,
lod höjt han brænde
Vedets Hærger.*)
Én Helt bød han
over Ilden ride,
den, der bragte mig det Guld,
som under Fåvne gemtes."

Sigdrive fældede Hjalmgunnar i Kampen, men Odin stak hende med en Sövntorn for at hævne det og sagde, at hun aldrig siden skulde vinde Sejr i Kamp, og at hun skulde giftes. „Men jeg sagde ham, at jeg svor en Ed derimod, at jeg ikke

*) Vedets Hærger ɔ: Ilden.

vilde giftes med nogen Mand, som kunde ræddes." — Han svarer og beder hende lære sig Visdom, hvis hun havde Kundskab om alle Verdener. Sigdrive sagde:

5. „Øl jeg dig bringer,
du Brynjethings Hersker!
med Kraft og herlig
Hæder blandet.
Fuldt er det af Sange
og signende Ord,
af god Trolddom
og Gammensruner.

6. Sejrruner skal du riste,
om Sejr du vil have.
Skriv dem på Sværdets Hjalte,
somme langs Klingen,
somme nær Odden,
og nævn to Gange Ty.

7 Ølruner skal du kunne,
om du vil en andens Kvinde
göre tro mod dig, som hende tror.
På Horn skal de ristes
og på Håndens Ryg,
og „Nød" skal mærkes på Negl.

---

6. Ty — Krigsgudens Navn.
7. „Nød" ɔ: Navnet på Bogstavet N.

8. Bæger skal man signe,
se sig for mod Fare
og i Drikken lægge Løg.
Da véd jeg forvist,
at aldrig dig vorder
ménblandet Mjød.

9. Hjælpruner skal du kunne,
om hjælpe du vil
fødende Kvinder i Kvide.
I Hånd skal de ristes
og lægges rundt om Led.
Diser du bede om Bistand.

10. Brændingsruner du riste,
om du vil bjerge
Sejlheste i Sø.
På Stavn de ristes,
på Rorets Blad
og brændes med Ild i Åre.
Ej er Brænding så brat
eller Bølger så blå,
du kom dog helskindet af Hav.

11. Kvistruner skal du lære,
om Sot du vil læge
og vide at sörge for Sår.
I Bark skal de skæres,
i Skovens Træ,
hvis Løv luder mod Øst.

12. Målruner skal du kunne,
at ingen skal mægte
at lönne dig Harm med Had.
Dem du vinder,
dem du væver,
dem du sætter alle sammen,
når Mænd på Thinge
alle mødes,
at Folket Dom kan få.

13. Sindsruner skal du kunne,
om snildere du vil være
end alle andre.
Dem råded,
dem risted,
dem udtænkte Hroft
af den Drik,
som var dryppet
af Hejddrøpnes Hoved
og af Hoddrovnes Horn.

14. På Bjerget han stod
med Sværdet Brime,
havde Hjelm på Hoved.
Da mælte Mims Hoved
det förste fremvise Ord
og Sandhed sagde:

---

12. Målruner ɔ: Veltalenheds Runer.
13. Hroft ɔ: Odin.
Hejddrøpne cg Hoddrovne ere Navne på Mime.
14. han ɔ: Odin.

15. „På Skjoldet er de ristede,
som står for den skinnende Gud,
på Årvaks Øre
og på Alsvins Hov,
på Hjulet, som ruller
under Rögnes Vogn,
på Slejpnes Tænder,
på Slædens Bånd,

16. På Björnens Lab
og på Brages Tunge,
på Ulvs Klør
og på Örnens Næb,
på blodige Vinger
og på Broens Ende,
på løsende Hånd
og på lindrende Spor,

17. På Glas og på Guld,
på gavnlige Smykker,
i Vin og i Øl
og på vante Sæde,
på Gungnes Odd
og på Granes Bryst,
på Nornens Negl
og på Uglens Næb."

---

15. Den skinnende Gud ɔ: Solen. — Årvak og Alsvin ɔ: Solhestene. — Rögne ɔ: Odin.
17. Gungne, Odins Spyd.

18. Alle Runer bleve afskrabede,
som vare indristede,
og blandede med den hellige Mjød
og sendte ad vide Veje.
De ere hos Aser,
de ere hos Alfer,
somme hos de vise Vaner,
somme hos Menneskenes Sönner.

19. Det er Bogruner,
det er Hjælpruner
og alle Ølruner
og dyre Trylleruner.
Hvo ej dem glemmer
og ej dem forvirrer,
han har dem til Held.
Nyd dem, om du nemmed,
til Guder forgå.

20. Nu skal du vælge,
da Valg dig bydes,
du hvasse Våbens Helt!
Vælg om Tale
eller om Tavshed du vil.
Alt ondt er af Skæbnen bestemt."

Sigurd.

21. „Ej vil jeg fly,
om end ond er min Skæbne.
Ej blev til Fejghed jeg født.

Alle dine venlige
Råd vil jeg eje,
så længe som jeg lever.“

Sigdrive.

22. „Det er mit förste Råd,
at mod dine Frænder
du brødefri bliver,
at ej du hævner,
hvad Harm de dig volde.
Det er efter Døden bedst.

23. Det er mit andet Råd,
at Ed du ej sværger
uden slig, som er sand.
Svart skal revses,
hvo Tillid sviger.
Edbryder hades som Ulv.

24. Det er mit tredje Råd,
at ej du på Thinge
trættes med tåbelige Mænd.
Usnild Mand
taler ofte
værre Ord, end han véd.

25. Ej er det godt,
når du tier til Ordet.
Da tykkes det sandt at være sagt
eller du fejg at være født

Ilde får man høre i Huset,
når ej sit Rygte man agter.
Dræb Fornærmeren
næste Dag.
Så give du Lön for Lögn.

26. Det er mit fjerde Råd:
Bor der en falsk,
lastefuld Vølve ved Vej,
da er det bedre at gå
end Gæst at være,
om end Natten er nær.

27. Til spejdende Öje
trænge Mændenes Sönner,
når de gå kække til Kamp.
Onde Kvinder
sidde ofte ved Vej
og døve Sværd og Sind.

28. Det er mit femte Råd:
Om end fagre Brude
på Bænk du skuer,
lad ej Slægtninges Sølv
forstyrre din Sövn.
Lok ikke Kys af Kvinder.

---

28. Slægtninges Sølv —, som du nemlig kunde vinde ved Giftermål.

29. Det er mit sjette Råd:
Når Mænd i Rus
tale Ukvemsord,
skal ej du kives
med drukne Kæmper.
Vin stjæler mangens Vid.

30. Kiv og Øl
har ofte været
mangen til Mén,
somme til Bane,
somme til Skade.
Mange Ting volde Mændene ondt.

31. Det er mit syvende Råd:
Har du en Strid
med kække Kæmper,
da er det bedre
for djærve Mænd
at slås end at brændes i Bo.

32. Det er mit ottende Råd,
at for ondt du dig vogte
og frygte for falske Ord.
Dår ej Mø
eller Mands Kvinde.
Lok hende ej til Lyst.

33. Det er mit niende Råd,
at Lig du redder,

hvor du dem finder på Vej,
om de er døde af Sot
eller døde på Sø
eller døde på Val ved Våben.

34. Bad skal du lave
for dem, hvis Liv er ledet,
to deres Hænder og Hoved,
kæmme og törre ham,
för i Kiste han lægges
og byde ham sove saligt.

35. Det er mit tiende Råd,
at aldrig du tror
Ed af din Fjendes Ætling,
hvis Broders Bane du er,
eller hvis Fader du fælded.
Ulv bor i den unge Sön,
om end han er glad ved Guld.

36. Ej kan Strid
og Vrede dysses i Sövn
og Harm ej heller.
Til Vid og Våben
trænger forvist en Konge,
der fremmest skal være i Folket.

37. Det er mit ellevte Råd,
at for ondt du dig vogter
til hver Tid fra din Ven.

Længe, véd jeg,
skal Kongen ej leve;
tung er den Tvedragt, som truer."

Sigurd sagde: „Der findes ingen visere Mand, og det sværger jeg, at dig vil jeg eje, og du er efter mit Sind." Hun svarer: „Dig vil jeg helst eje, om jeg så skulde vælge blandt alle Mænd." Dette bekræftede de med Ed indbyrdes.

I Sange, som ikke ere bevarede, fortælles nu, hvorledes Dronning Grimhilds Trylledrik bringer Sigurd til at glemme Brynhild, og hvorledes hun påtager sig Gunnars Skikkelse og rider gennem Ilden om Brynhilds Borg for at fri til hende for Gunnar. Herom sige et Par bevarede Vers:

Ild flammed op,
og Jorden skælved;
den höje Lue
mod Himlen spilled.
Få af Kongens
Kæmper sig trøsted
at ride over Ilden
eller over den stige.

Sigurd Grane
slog med Sværdet;
Ilden sluktes
foran Ædlingen.
Luen sig lagde
for lovprist Helt.
Ridetöj blinked,
som Regin åtte.

Gunnar ægtede da Brynhild og Sigurd Gudrun, men da Brynhild opdagede den Svig, der var øvet, hidsede hun Gunnar til at dræbe Sigurd.

Brudstykke af en Sang om Sigurd.

Högne.

1. „Hvori har Sigurd
sig så forsyndet,
siden du Heltens
Liv vil have?“

Gunnar.

2. „Mig har Sigurd
svoret Eder,
Eder svoret
og Lögn var alt.
Han mig sveg,
mens han skulde
alle Eder
fuldtro holde.“

Högne.

3. „Brynhild har dig
i Vrede hidset
til Uret at göre
til ondt at volde.

Ej under hun Gudrun
det gode Ægteskab,
og dig hun ej under
hende selv at eje."

4. Ulv de stegte,
Orm de skar,
af Ulven gav de
Guthorm at æde,
förend de mægted
Mén at volde,
Hånd at lægge
på den vise Helt.

5. Dræbt blev Sigurd
sønden for Rhinen;
en Ravn fra Træet
råbte höjt:
„Atles Sværde
blive røde på eder;
svorne Fjender
skal Drabsmænd slå."

---

4. Eller efter en anden Tekst:
Somme tog Orme,
somme skar Ulvelig,
somme gav Guthorm
Kød af Gråben,
dertil Mundgodt
og meget andet —.

4. Gunnar og Högne hidse deres Broder Guthorm til at dræbe Sigurd.

6. Ude stod Gudrun,
   Gjukes Datter,
   og allerförst
   det Ord hun talte:
   „Hvor er nu Sigurd,
   Mændenes Styrer,
   siden mine Frænder
   forrest ride?“

7. Högne ene
   hende svared:
   „Med Sværd vi hugged
   Sigurd sönder.
   Gråhingsten hælder
   over død Drot sit Hoved.“

8. Da sagde Brynhild,
   Budles Datter:
   „Vel skal I nyde
   Våben og Lande.
   Ene vilde Sigurd
   for alting råde,
   om lidt længer
   han levet havde.

9. Ej det sig sömmed,
   at så han råded
   for Gjukes Arv
   og for Goters Folk,

da Gjuke er Fader
til Sönner fem,
kamplystne Helte,
som Hær kan føre."

10. Da lo Brynhild
— det lød gennem Hallen —,
éngang lo hun
af al sin Hu:
„Længe skal I herske
over Land og Folk,
da Heltekongen
I fældet har."

11. Da sagde Gudrun,
Gjukes Datter:
„Forvist du taler
om store Ting.
Ve over Gunnar,
som Drabet voldte.
Hadefuld Hu
skal Hævn vel finde."

12. Sent var det på Aften;
meget Øl var drukket,
og munter Tale
havde Mændene ført.
Alle faldt i Sövn,
da i Seng de kom;
Gunnar ene
blandt alle våged.

13. Med Fod han stamped;
med sig selv han talte.
Derpå grunded
den sejrrige Drot,
hvad på Træet
varslet havde
Ravn og Örn,
da hjem de red.

14. Da vågned Brynhild,
Budles Datter,
den Skjoldungedis,
lidt för Dag:
„Hidser mig eller hindrer mig
— Harm er her voldet —
til min Sorg at skjule
eller at sige den ud.“

15. Alle tav de
til sådant Ord.
Få kunde fatte
Kvindens Færd,
da hun med Gråd
om den Gerning talte,
hvortil hun leende
Heltene drev.

Brynhild.

16. „Onde Drömme jeg så
i Sövne, Gunnar!

Koldt var det i Sal,
kold var min Seng,
og du, min Fyrste!
rider uden Fryd
fængslet med Lænke
i Fjendeskare.
Så skal alle
af Nivlungers Æt
kraftløst ende.
Edbrydere er I.

17. Ej mindes du, Gunnar!
for vel den Gang,
da I begge blanded
jert Blod i Sporet.
Nu har du for alt
ham ilde lönnet,
da den förste han vilde
blandt alle være.

18. Dengang sås det,
da han dristig
red til mig
for mig at begære,
hvordan Hærens Øder
forhen havde
holdt sin Ed
til den unge Konge.

---

17. — blanded Blod i Sporet ɔ: slutted Fostbroderskab.

19. Den ædle Konge
guldprydet Klinge
på Lejet mellem
os begge lagde.
Eggene vare dannede
i Ild foruden;
forinden var de hærdede
med Edderdråber."

I denne Sang er der fortalt om Sigurds Død, og her går det således til, som om de dræbte ham ude, men nogle sige, at de dræbte ham inde, sovende i sin Seng. Men de tyske Mænd sige, at de dræbte ham ude i Skoven, og således fortælles det i den gamle Sang om Gudrun, at Sigurd og Gjukes Sönner vare redne til Things, da han blev dræbt. Men det sige alle énstemmigt, at de sveg ham, da han intet anede, og sloge ham, da han lå og ikke havde sine Våben.

Förste Sang om Gudrun.

Gudrun sad over den døde Sigurd; hun græd ikke som andre Kvinder, men hun var nærved at briste af Græmmelse. Både Kvinder og Mænd kom for at trøste hende, men det var ikke let. Det fortælles, at Gudrun havde spist af Fåvnes Hjerte, og hun forstod derfor Fugletale. Dette er endnu sunget om Gudrun:

1. Dengang var Gudrun
beredt til Døden,
da sorgfuld hun sad
over Sigurds Lig.
Ej sad hun og græd
og med Hænder slog;
ej hun klynked
som andre Kvinder.

2. Kloge Jarler
til hende kom,

varligt de böjed
den hårde Vilje.
Dog kunde Gudrun
ikke græde;
så hun sörged,
som om briste hun skulde.

3. Hos sad Jarlers
ædle Hustruer,
smykkede med Guld,
ved Gudruns Side.
Hver af dem sagde
sin egen Sorg,
den bitreste, som hun
båret havde.

4. Da sagde Gjavløg,
Gjukes Søster:
„Blandt Folk over Mulde
er jeg fattigst på Glæde.
Fem Mænd jeg så
i Døden segne,
tvende Døttre,
trende Søstre,
otte Brødre.
Jeg ene lever.“

---

2. De böjede varligt den hårde Vilje ɔ: at hun ikke dræbte sig selv.

5. Dog kunde Gudrun
ikke græde;
så mod var hun i Hu
over den døde Mand,
så fuld af Smerte
ved Fyrstens Ligfærd.

6. Da sagde Herborg,
Hunelands Dronning:
„Jeg har en hårdere
Harm at fortælle.
Fjærnt i Sønden
mine syv Sönner
faldt på Val
med deres Fader.

7. Med Fader og Moder
og fire Brødre
leged Vinden
på Havets Vove;
Bølgen slog
mod Skibets Planker.

8. Selv skulde jeg dem smykke,
selv dem begrave,
og selv for deres
Helfart sörge.
Alt det jeg led
i et eneste År,
og ingen talte
et Ord til Trøst.

9. Siden jeg blev
i det samme År
fanget i Krig
og kastet i Lænker.
Hver en Morgen
måtte jeg Hersens
Hustru smykke
og Skoene binde.

10. Skinsyg var hun
og skrapt mig trued,
og med hårde
Hug hun slog mig.
Aldrig så jeg
en ædlere Herre,
og aldrig fandt jeg
en værre Frue.“

11. Dog kunde Gudrun
ikke græde;
så mod var hun i Hu
over den døde Mand,
så fuld af Smerte
ved Fyrstens Ligfærd.

12. Da sagde Gullrönd,
Gjukes Datter:
„Ej du mægter,
Fostermoder!
skönt vís du er,
den unge Viv at trøste.“

Ej lod hun tilhylle
Fyrstens Lig.

13. Lagnet strøg hun
af Sigurds Legem,
vendte hans Kind
mod Gudruns Knæ:
„Se på din Elskte;
læg din Mund til hans Skæg,
som om du favnede
Fyrsten i Live.“

14. Én Gang Gudrun
end ham skued,
så Blodet, som Herskerens
Hår mon væde,
Fyrstens strålende
Öjne slukte,
Kongens Bryst
af Sværdet kløvet.

15. Gudrun tilbage
på Bolstret segned,
Lokkerne løstes,
Kinden rødmed,
Tårer som Regn
randt over Knæ.

16. Da græd Gudrun,
Gjukes Datter,

så Tårerne løb
fra Öjets Låg;
Gæssene skreg
dertil fra Gården,
de ædle Fugle,
som Møen ejed.

17. Da sagde Gullrönd,
Gjukes Datter:
„Eders var den största
Elskov, jeg så
blandt alle Mennesker
oven Mulde.
Intet dig glæded
ude eller inde,
Søster min!
når ej hos Sigurd du var.“

18. Da sagde Gudrun,
Gjukes Datter:
„Så var min Sigurd
blandt Gjukes Sönner,
som Løget, der gror
op over Græsset,
eller den blinkende Sten,
der drages på Bånd,
som Ædelsten
over Ædlinges Skare.

19. Jeg monne Kongens
Kæmper tykkes

herligere end alle
Herjans Diser.
Nu er jeg så liden,
som Løvet er
på Buskene ofte,
thi den ædle er død.

20. For Borde jeg savner,
i Seng jeg savner
min fuldtro Fælle.
Gjukes Sönner,
Gjukes Sönner
volde min Ve,
volde deres Søsters
sorgfulde Gråd.

21. Folkets Land
I lægge øde,
thi ej I holdt
de svorne Eder.
Ej skal du, Gunnar!
Guldet nyde;
Ringene vil
dig Bane volde,
siden du Sigurd
Eder svor.

22. Ofte var Glæden
större i Gårde,
da min Sigurd
sadlede Grane,

og da de fore
til Brynhild at fri,
den usalige Kvind,
i Ulykkesstund."

23. Da sagde Brynhild,
Budles Datter:
„Aldrig hun Mand
og Börn skal eje,
som dig, Gudrun!
bød at græde
og dig imorges
Målruner gav."

24. Da sagde Gullrönd,
Gjukes Datter:
„Ti, forhadte!
med sådan Tale.
Ædlingers Norne
har altid du været.
Alle dig sky,
du Ulykkebringer!
syv Kongers
Sorgforvolder!
Mangen Kvindes
Mand du fælded."

---

23. Brynhild taler om Gullrönd, som trøstede Gudrun för.

25. Da sagde Brynhild,
Budles Datter:
„Atle volder
al den Vånde,
Budles Sön,
min egen Broder.

26. Da vi i Hallen
hos Hunefolket
så Slangelejets Ild
på Kongen skinne, —
for dét Syn
har jeg bødet siden;
altid det for
mit Öje stod."

27. Ved Söjlen hun stod.
Sin Styrke hun samled.
Edder hun fnyste;
Ild i Öje
Brændte på Brynhild,
Budles Datter,
da hun skuede
Sigurds Sår.

---

26. **Slangelejets Ild** ɔ: Guldet. — Atle havde drevet Brynhild til at gifte sig med Gunnar.

Gudrun gik bort derfra til Skoven på Ødemarkerne og drog helt til Danmark og var der i syv Halvår hos Thora Hakonsdatter. Brynhild vilde ikke leve efter Sigurd; hun lod sine otte Trælle og fem Trælkvinder dræbe; så gav hun sig Banesår med et Sværd, således som det fortælles i den korte Sang om Sigurd.

Tredie Sang om Sigurd Fåvnesbane eller den korte Sang om Sigurd.

1. Fordum Sigurd
til Gjuke søgte —
den unge Völsung,
som Ormen vog.
Tro blev ham lovet
af tvende Brødre;
Eder svore
de stærke Konger.

2. En Mø de bød ham
og megen Rigdom,
Gudrun hin unge,
Datter af Gjuke.
Mangen Dag
drak og taled
den unge Sigurd
med Gjukes Sönner,

3. indtil de fore
at fri til Brynhild.
Sigurd red
sammen med dem,
den unge Völsung,
som Vejene kendte.
Hans Hustru hun var,
hvis Skæbnen det vilde.

4. Den sydlandske Helt
lagde et draget Sværd,
med Runer mærket,
mellem dem begge.
Ej han kyssed
den fagre Kvinde.
Ej tog Ædlingen
Møen i Arm.
Den væne for Gjukes
Sön han vogted.

5. Ej hun vidste
i ondt sig skyldig;
ved ingen Brøde
hun Skæbnen æsked;
ej Skændsel der var
eller tyktes at være,
men strenge Norner
for Skæbnen råded.

6. Ene sad hun ude
ved Aftentide,
og brat hun Ordet
ud mon tale:
„Sigurd den unge,
herlige Ædling,
ham vil jeg favne
eller hungre ihjel.

7. Et Ord jeg mælte;
Anger mig griber;
Gudrun er hans Hustru,
og jeg er Gunnars.
Lede Norner
bød os længe at lide.“

8. Ofte går hun ud
fyldt med ondt,
med Is og Jökler,
hver en Aften,
når Sigurd og Gudrun
gå til Senge,
når sin Hustru Sigurd,
den hunske Konge,
i Lagnet svøber,
til Elskov længes.

---

8. Is og Jökler betegner det vilde i hendes Sind.

9. „Ej fik jeg min Vilje,
ej Manden, jeg elsker.
Min Glæde jeg søger
i grumme Tanker."

10. Af slig Harm
til Drab hun hidses:
„Du skal, Gunnar!
ganske glemme
alt mit Land
og mig selv tillige.
Ej kan jeg leve
og med Ædlingen glædes.

11. Atter jeg går
til mit gamle Hjem;
til mine Slægtninge
vil jeg søge.
Der vil jeg sidde
og stedse sove,
hvis du ej Sigurds
Bane volder
og selv bliver ypperst
blandt Konger alle.

12. Lad Sönnen fare
sammen med Faderen.
Ej skal den unge
Ulv man føde.

For hvilken Mand
monne Hævnen være
lettere at sone,
når Sönnen lever?"

13. Vred blev Gunnar
og sænked sit Hoved;
hele Dagen han sad
mörk i Sinde.
Rådvild var han;
ej han vidste,
hvad der sömmed
sig at göre,
hvad der blev nu
bedst at göre,
da han vidste,
at han Völsungen misted,
og at han Sigurd
hårdt vilde savne.

14. Længe i Tvivl
han sad og tænkte:
Ej det var
en ønskelig Færd,
at Kvinder forlod
deres Kongerige.
Om Råd han bad
sin Broder Högne;
i ham en fuldtro
Ven han havde.

15. „Brynhild ene
er mig ypperst af alle,
Budles Datter,
den bedste blandt Kvinder.
För jeg lade
vil mit Liv
end jeg Kvindens
Skatte vil øde.

16. Med Svig vil vi rane
Fyrstens Rigdom.
Godt er det at råde
for Rhinens Malm,
at leve i Glæde
og Gods at eje,
at sidde i Ro
og være sæl."

17. Gav da Högne
ham til Gensvar:
„Ej det sömmer sig os
sligt at göre,
med Sværd at bryde
svorne Eder,
svorne Eder
og givne Ord.

18. Ej leve over Mulde
lykkeligere Mænd,

---

16. Rhinens Malm ɔ: Guldet.

sålænge vi fire
for Folket råde,
og han, den hunske
Hærfyrste, lever;
ej er der större
Slægt på Jorden.

19. Kan vel vi fostre
vore Sönner fem,
da kan end vi øge
den ædle Æt.
Vel jeg véd,
hvad der volder alt;
forvist er det Brynhilds
vilde Klager.“

Gunnar.

20. „Guthorm vil vi
Til Gerningen drive,
vor yngre Broder;
ej vís han er.
Ej har han Del i
de svorne Eder,
de svorne Eder
og givne Ord.“

21. Let var det at ægge
den vilde Yngling.
Sværdet stod
i Sigurds Hjerte.

22. Helten i Salen
hævne sig vilde;
Våbnet han kasted
efter den vilde Yngling.
Fra Kongens Hånd
flöj med Kraft
Grams blinkende Jern
ind i Guthorms Side.

23. Fjenden i tvende
Stykker faldt.
Hænderne gik én Vej
og med dem Hovdet;
Føddernes Del
baglæns faldt.

24. Gudrun sov
i sin Seng
uden Sorg
ved Sigurds Side.
Gudrun vågned
glædeberøvet,
da hun svømmed
i Sigurds Blod.

25. Så svart hun slog
sine Hænder sammen,

---

22. Gram er Sværdets Navn.

at den stærke Helt
sig i Sengen rejste:
„Ej må du, Gudrun!
græde så vildt,
du unge Brud!
Dine Brødre leve.

26. Endnu er
for ung min Arving;
ej kan han fjærnes
af Fjendegård;
men dem selv
til Sorg og Skam
vorder de Råd,
som nys de råded.

27. Om end syv du føder,
skal med dem ej siden
til Thinge en sådan
Søstersön ride.
Fuldtvel jeg véd,
hvordan det går;
Brynhild ene
alt ondt har voldet.

28. Møen mig elsked
fremfor alle Mænd,
men ej mod Gunnar
jeg Uret gjorde.

Jeg vogted Slægtningers Ret
og svorne Eder.
Med Uret blev jeg kaldet
hans Kvindes Ven."

29. Kvinden dåned;
Kongen døde.
Så svart i Sorg
sine Hænder hun slog,
så Bægrene klang
i Hallens Krog,
og Gæssene skreg
dertil fra Gården.

30. Da lo Brynhild,
Budles Datter;
éngang lo hun
af al sin Hu,
da hun til sit Leje
hørte lyde
Gjukes Datters
gjaldende Gråd.

31. Da sagde Gunnar,
Fyrsternes Drot:
„Ej du ler
lystig i Hal,
fordi Held dig varsles,
hævnlystne Kvinde!

Hvorfor svinder
din skære Farve?
Du Rædslers Volder!
Til Død er du viet.

32. Du var fremfor alle
Kvinder værdig
til at vi sloge Atle
for dine Öjne,
så du så din Broders
rindende Sår
og kunde forbinde
de blødende Vunder.“

Brynhild.

33. „Dit Mod laster ingen,
du har myrdet nok,
men lidet Atle
din Trudsel agter.
Han skal leve
længst af jer begge
og altid være
stærkest af eder.

34. Jeg siger dig, Gunnar!
og selv du det véd,
hvordan fra först
I ondt har voldet.

Ung jeg var
og uden Kummer,
rig på Gods,
i min Broders Gård.

35. Ej jeg vilde,
at Mand mig ejed,
för I Gjukunger
red i Gårde.
Trende Konger
på Traverne sad;
gid aldrig did
de dragne vare.

36. Til mig ene
Atle sagde,
at aldrig Skattene
skifte han vilde,
hverken Guld eller Gods,
når ej jeg mig gifted,
ingen Del
af mit arvede Gods,
som han i min Ungdom
gav mig at eje,
som han i min Ungdom
af Skatten mig yded.

37. Uvis forsand
i Sind jeg var,
om på Val jeg skulde fælde
Kæmpernes Flok,

vældig i Brynje
for min Broders Skyld.
Det blev da vel
bekendt i Verden,
mangen Mand
til megen Kummer.

38. Sådan blev vor
Fred da sluttet.
Bedre mig tyktes
Rigdom at tage
og Sigurds Söns
røde Ringe.
Ej anden Mands
Skatte jeg ønsked.

39. Min Kærlighed gav jeg
til Folkets Konge,
som guldsmykt sad
på Granes Bove;
ej var han eder
lig af Öjne,
og ej af Legem
han jer ligned.
Dog tykkes I,
at I Konger ere.

40. Én jeg elsked
og ingen anden;

37. Hun vidste ikke, om hun atter skulde blive Valkyrje elle gifte sig. — Det blev da vel bekendt ɔ: hendes Valg.

ej havde Valkyrjen
vekslende Sind.
Alt det skal siden
Atle fornemme,
når han snart
min Helfart spörger.

41. Ej skal Hustru,
letsindig i Hu,
leve med en andens
Mand sit Liv.
Da får jeg Hævn
for al min Harm."

42. Op stod Gunnar,
Hirdens Høvding;
om Hustruens Hals
sine Hænder han lagde.
Alle de søgte
og hver og én
med venlig Hu
hendes Vilje at böje.

43. Fra Hals hun vristed
hver, som hende bad;
ej lod hun sig lokke
fra den lange Rejse. —
Om Råd han bad
sin Broder Högne;
i ham en fuldtro
Ven han havde.

44. „Alle vore Mænd,
både mine og dine,
skal i Salen gå
— stor er Trangen —,
om de kan hindre
min Hustrus Helfart,
til med Tiden
Tøven kommer.
For hvad der skal ske
må da Skæbnen råde.“

45. Högne gav
sådant Gensvar:
„Ingen hende råde
fra den lange Rejse,
og gid hun aldrig
atter må fødes!
Til Mén hun fødtes
af Moders Skød,
skabt for altid
ondt at stifte
og Sorg hel mangen
Mand at volde.“

46. Tungsindig Gunnar
Talen stansed,
gik did, hvor Brynhild
Skattene delte.
Hun så om al sin
Ejendom samlet

griske Trælkvinder,
Salens Terner.

47. Guldbrynjen drog hun på
— på godt hun ej tænkte —,
för hun i Sværdets
Egge sig styrted.
Ned til Siden
sank hun på Bolstret.
Såret af Sværdet
slige Ord hun sagde:

48. „Går nu med mig,
alle, som Guld
og mindre Gaver
af mig vil tage!
Hver jeg giver
et gyldent Halsbånd,
Broderi og Lagen
og lyse Klæder.“

49. Alle tav.
På Råd de tænkte.
Alle tilsammen
svared sålunde:
„Skönt efter Gods vi længes,
vil vort Liv vi beholde.
For Terner det sig sömmer
sig anstændig at te.“

---

48. Går med mig — nemlig i Døden.

50. Endelig sagde
den unge, linklædte
Kvinde de Ord,
hun i Tanken ejed:
„Ej vil jeg, at Manden
uvillig og nødig
for min Skyld
sit Liv skal miste.

51. På eders Ben
skal engang brænde
mindre Rigdom
og Menjes Mel,
når Helvej I gå
for mig at gæste.

52. Sæt dig, Gunnar!
Jeg dig siger,
at ej længe lever
din lyse Brud.
Med jert Skib det dog ej
på Havet er ude,
om jeg end lader
nu mit Liv.

53. Gudrun vil forsones
snarere, end du tror.

---

51. Menjes Mel ɔ: Guld.
52. Det er ej ude med jert Skib ɔ: I kan endnu have Lykke.

Den berömte Kvinde
skal hos Kongen
have tunge Minder
efter Mandens Død.

54. Der fødes en Mø,
født af sin Moder;
Svanhild vorder
hvidere endnu
end den skære Dag,
end Solens Stråle.

55. Gudrun vil en ædel
Kæmpe du give;
Mén skal hun volde
hel mange Mænd.
Ej vil hun gerne
med Helten giftes;
Atle skal have
hende i Eje,
Budles Sön,
min egen Broder.

56. Vel jeg mindes,
hvormeget jeg led,
da I mig sveg
med Svig så såre;
Lykkeberøvet
var jeg i Livet.

57. Oddrun ønske
du vil at eje,
men Atle sit Minde
ej vil give.
Hön skal Elskov
I dog øve;
hun skal dig elske,
som selv jeg det skulde,
om gunstig Skæbne
os var givet.

58. Ondt vil Atle
mod dig øve,
lukke dig inde
i Ormegård.

59. Ej skal lange
Tider lide,
för Atle sover
Dødens Sövn;
Lykken han mister
og hans Sönner Livet.
Gram er ham den,
som deler hans Leje;
Gudrun svinger
det skarpe Sværd.

60. Det sömmed sig bedre
vor Søster Gudrun
sin förste Mand
i Døden at følge,

om gode Mænd
gav hende Råd,
og Sind hun ejed
som en af os.

61. Langsomt mæler jeg nu:
ej hun miste
skal sit Liv
for Slægtninges Skyld.
Höje Bølger
skal hende hæve
did, hvor Jonakr
Landet ejer.

62. Der avler hun Börn,
Arvetagere,
Arvetagere,
Jonakrs Sönner.
Svanhild hun bort
af Landet sender,
hendes og Sigurds
skönne Datter.

63. Bikkes Råd
monne hende bide;
Jammer vil hende
Jörmunrek volde.
Da er uddød
Sigurds Æt;

da kan Gudrun
end mere græde.

64. Én Bön
vil jeg dig bede;
det være min sidste
Bön i Verden:
Lad slig en Borg
på Sletten bredes,
at der er lige
langt mellem alle
os, som med Sigurd
i Døden segned.

65. Tjæld så den Borg
med Tæpper og Skjolde,
med prægtigt Lagen
og mange Lig;
ved min Side den hunske
Helt I brænde.

66. Brænd ved den ædles
anden Side
mine prude Svende;
pryd dem med Kæder.
Læg to ved vort Hoved
og tvende Høge.
Så er alt
tilbørligt ordnet.

67. Mellem os skal end ligge
det ringprydede Malm,
det hvasse Jern,
just som det lå,
da i én Seng
vi begge steg,
og da vi nævntes
Ægtefæller.

68. Valhals prægtige
guldstrålende Porte
skal ej lukkes med Klang
bag Kongens Hæl,
når mine Folk
følge ham heden.
Ej skal vi fare
med fattigt Følge.

69. Thi fem Trælkvinder
skal med ham fare,
otte Tjenere
af ædel Byrd,
alt mit Tyende
og min fædrene Arv,
som Budle gav
sit Barn i Eje.

70. Meget har jeg talt;
mere vilde jeg tale,

hvis Sværdet gav mig mere
Tid til at mæle.
Min Stemme svigter;
Sårene svulme.
Sandt har jeg talet.
Nu er det sluttet.“

Brynhilds Helfart.

Efter Brynhilds Død blev der gjort tvende Bål, det ene for Sigurd, og det brændte först, men Brynhild blev brændt på det andet, og hun var i den Vogn, som var tjældet med prægtige Tæpper. Det er fortalt, at Brynhild agede på Vognen ad Vejen til Hel og kørte over en Gård, hvor en Gyge boede Gygen sagde:

1. „Ej skal du
   så dristigt age
   gennem mine
   stensatte Gårde.
   Bedre det var
   om Tæpper du væved,
   end at du løber
   efter en andens Mand.

2. Hvad kommer du
   fra Valland at søge
   i mine Huse?
   hæsblæsende Kvinde!

Mandeblod har du
af Hænderne tvættet,
om du vil vide det,
guldsmykte Viv!"

Brynhild.

3. „Bebrejd mig ej,
du, som bor i Stenen,
at med jeg var,
hvor Vikinger kæmped.
Af os to
agtes jeg vel ypperst
af hver, som kender
vel til begge."

Gygen.

4. „Du blev, Brynhild!
Budles Datter!
til værste Lykke
født til Verden.
Ondt du voldte
Gjukes Afkom;
Ædlinges Hjem
har du lagt øde."

Brynhild.

5. „Fra Vognen skal
den vise fortælle
uvís Kvinde,
om hun ønsker at høre,

hvordan Gjukes Sönner
sligt mig voldte,
at min Elsker jeg misted,
og min Ed jeg brød.

6. I de klingende Dale
kaldte mig alle,
som hist mig kendte,
den hjelmklædte Hild.

7. På Grane red
den gavmilde Fyrste
til min Foster-
faders Rige.
Ene han tyktes
ypperst blandt alle,
den danske Viking,
i Drottens Hird.

8. Kærligt sov vi
i samme Seng,
som om Broder
og Søster vi vare.
I otte Nætter
ingen mægted
sin Arm at lægge
om den anden.

---

6. Hun boede i Hlymdale, de klingende lydende Dale, hos sin Fosterfader, Kong Hejme.

9. Gudrun mig lasted,
Gjukes Datter,
fordi jeg i Sigurds
Arm havde sovet.
Da fik jeg at vide,
hvad nødig jeg vilde,
at med Svig med Gunnar
gift jeg blev.

10. Altfor længe
til liden Lykke
fødes Karle
og Kvinder til Live.
Nu skulle vi to,
jeg og Sigurd,
leve sammen. —
Synk, du Gyge!“

Nivlungernes Drab.

Gunnar og Högne toge da alt Guldet, Fåvnes Arv. Der var dengang Ufred imellem Gjukungerne og Atle; han anså Gjukungerne for skyldige i Brynhilds Død. Det skulde da være Forlig, at de skulde give ham Gudrun til Ægte. De gave hende en Glemselsdrik at drikke, förend hun gav sit ja til at giftes med Atle. Atles Sönner vare Erp og Ejtil, men Svanhild var Sigurds og Gudruns Datter. Kong Atle bød Gunnar og Högne hjem til sig og sendte Vinge eller Knevröd efter dem. Gudrun kendte hans Rænker og sendte dem Bud med Runer, at de ikke skulde komme, og til Tegn sendte hun Högne Ringen Andvareseje og bandt et Ulvehår i den. Gudrun havde friet til Oddrun, Atles Søster, men fik hende ikke. Han fik da Glømvör, men Högne havde Kostbera til Kone; deres Sönner vare Solar og Snævar og Gjuke. Men da Gjukungerne kom til Atle, da bad Gudrun sine Sönner

om at bede for Gjukungernes Liv, men de vilde ikke. Hjertet blev skåret ud af Högne, og Gunnar sattes i en Ormegård; han slog Harpen og dyssede Ormene i Sövn, men en Slange stak ham i Leveren.

Den anden eller den gamle Sang om Gudrun.

Kong Thjodrek var hos Atle og havde der mistet så godt som alle sine Mænd. Thjodrek og Gudrun klagede indbyrdes deres Sag for hinanden. Hun kvad og sagde til ham:

1. „Mø jeg var.
Min ædle Moder
i Bure mig fostred.
Mine Brødre jeg elsked,
indtil Gjuke
med Guld mig pryded,
med Guld mig pryded
og gav mig til Sigurd.

2. Sådan var Sigurd
blandt Gjukes Sönner,
som det grönne Løg,
der over Græsset vokser,

som höjbenet Hjort
over de hurtige Dyr,
som glorødt Guld
over Sølvet det grå.

3. Ej mine Brødre
monne mig unde,
at jeg ejed en Mand,
der var ypperst af alle.
Ej kunde de sove
og om Sager tale,
för de fik Sigurd
slagen til Døde.

4. Grane løb til Thinge.
Et Gny blev hørt.
Ej kom Sigurd
selv til Møde.
Stænkede med Blod
var de sadlede Heste;
mødige var de redne
under Morderne.

5. Grædende gik jeg
med Grane at tale,
våd om Kind,
vilde alting vide.
Grane sænked
sit Hoved mod Græsset.
Hesten vidste,
at dens Herre ej leved.

6. Længe var jeg rådvild,
længe jeg tvivled,
för jeg Folkets Herre
om Helten spurgte.

7. Gunnar sit Hoved
sænked, men Högne
meldte om Sigurds
svare Drab:
„Fældet ligger
hinsides Floden
Guthorms Bane,
givet til Ulve.

8. Søg du efter Sigurd
på søndre Veje;
ret skal du da høre
Ravne skrige,
Örne skrige,
glade ved Æde,
Ulve tude
om din Ægtemands Lig.“

9. „Hvi vil du, Högne!
sådan Harm
sige til mig
sörgende Kvinde?
Gid Ravne slide
dit Hjerte sønder

vidt over Lande,
så du ej lever blandt Mænd."

10. Da sagde Högne
— kun den Gang gjorde
den store Sorg
ham gram i Sind —:
„Det volder dig, Gudrun!
end mere Gråd,
når Ravne slide
mit Hjerte sønder."

11. Ene gik jeg bort,
da vi Ord havde skiftet,
at samle, hvad Ulve
i Skoven levned.
Ej jeg hulked,
ej slog jeg med Hænder,
ej jeg jamred
som andre Kvinder,
da i Kval jeg sad
over Sigurds Lig.

12. Natten mig tyktes
mörk som Næ,
da jeg sörgende
sad over Sigurd.
Ulvene tyktes mig
allerbedst,

om det dem lysted
mit Liv at røve.
Gid jeg var brændt
som Birkens Ved.

13. Fra Fjældet jeg fór
fem samfulde Dage,
til jeg kendte Halvs
höje Hal.
Der sad jeg med Thora
i Halvår syv,
hist i Danmark,
hos Hakons Datter.

14. Med Guld hun syede
mig til Gammen
sydlandske Sale
og danske Svaner.
Vi syede med Kunst,
hvordan Kæmperne leged;
med Nål vi maled
Kongens Mænd,

15. røde Skjolde,
Sværdenes Svingere,
hjelmdække Huner,
Heltens Følge.
Sigmunds Skibe
skred fra Lande.

---

14. Svaner. Dermed menes vel Skibe.

Guldhoveder stod
på udskårne Stavne.

16. På Tæppe vi syed
de tappres Kamp,
Sigars og Siggejrs,
sønder i Fyen.
Da spurgte Grimhild,
den gotiske Kvinde,
hvad jeg havde
for Tanker i Hu.

17. Sin Væv hun kasted
og kaldte sine Sönner;
med ivrig Hast
hun spurgte dem alle,
hvo der vilde til Søstren
for Sönnen bøde
eller for den slagne
Sigurd give Bod.

18. Gerne Gunnar
Guld vilde give;
Högne vilde Bod
for Brøden byde.
Grimhild spurgte,
hvo der vilde gå
Ganger at sadle,
Vogn at styre,

(Hest at ride,
med Høg at jage,
Pile at skyde
fra spændig Bue).

19. Valdar den danske,
dertil Jarislejv
og endnu Ejmod
og Jarisskare
skrede da ind
som Konger at skue.
Langbards Kæmper
havde røde Kjortler,
smykkede Brynjer,
støbte Hjælme,
Sværd ved Lænd,
lysbrunt Hår.

20. Da monne de byde mig
dyre Smykker,
dyre Smykker
og smigrende Ord,
om jeg vilde give dem
Fred og Glemsel
af al min Sorg,
men jeg trode dem ej.

---

18. De fire sidste Linjer ere måske fejlagtig indsatte her.

21. Grimhild bød mig
det fulde Bæger.
Det var koldt og bittert.
Da glemte jeg min Kummer.
Drikken var øget
med Jordens Urkraft,
med iskold Sø
og med sonende Blod.

22. Ristede i Hornet
var alskens Runer;
røde var de,
ej kunde jeg dem råde:
den lange Lyngorm
fra Haddingers Land.
uskåret Ax,
Udyrs Tarme.

23. Meget ondt
var i det Øl,
al Slags Plantesaft,
brændte Agern,
Sod fra Arnen,
vaskede Indvolde,
kogt Lever af Svin
for Strid at dysse.

24. Af Bægret jeg drak,
og brat jeg glemte

i Salen Fyrsten.
som var segnet for Jernet.
Trende Konger
for mig knælte,
og Grimhild til mig
sådan talte:

25. „Jeg giver dig, Gudrun!
Guld at tage
og fuldtop af Gods
efter din Faders Død,
røde Ringe,
rige Tæpper
og Hlödves Haller
efter den faldne Helt,

26. hunske Kvinder.
som kunstigt væve
og virke fagert i Guld,
så at det Gammen dig tykkes.
Ene skal du råde
for Budles Rigdom;
prydet med Guld
skal du gives til Atle."

27. „Ej jeg agter
en Mand at ægte,
ej heller Brynhilds
Broder at eje.

---

25. Hlødves Rigdom var i Gjukungernes Eje.

Ej sömmer det mig
med Budles Sön
Ætten at øge
og Livet at elske."

Grimhild.

28. „Ej må du gengælde
ondt med ondt,
skönt vi Ve
voldet dig have.
Lad du nu,
som om begge leved,
Sigurd og Sigmund,
når Sönner du føder."

29. „Ej kan jeg, Grimhild!
juble i Glæde
eller håbe atter
en Helt at ægte,
siden Ligenes Æder,
Ulven, og Ravnen
grådig suged
Sigurds Hjerteblod."

Grimhild.

30. „Den ædleste i Slægt
af alle Konger,
den ypperste Fyrste
har jeg fundet.

Ham skal du eje
til Livets Ende,
men mandløs være,
hvis du dig vægrer."

51. „Ej skal du byde
mig så ivrigt
sådan Slægt,
som er svanger med Men.
Atle vil Gunnar
med ondt forfølge
og udrive Helten
Högnes Hjerte.
Ilter han
til Sværdlegen iler,
men ej jeg helmer,
för hans Liv jeg øder."

52. Grædende tog
Grimhild til Orde
(hun tænkte på Sönnernes
tunge Skæbne,
på ondt, som skulde
hendes Afkom ramme):

53. „Lande jeg dig giver
og gæve Mænds Følge,
Vinbjörg og Valbjörg,
om så du vil.
Til din Død du det eje
med Glæde, min Datter."

34. „Så vil jeg kåre
denne Konge
efter eders Råd,
skönt ej jeg det ønsker.
Ej får jeg Glæde
af Ægtemanden;
mine Brødres Skæbne
vil ej Börnene frelse.“

35. Siden sås Mænd
tilhest at sidde;
de vælske Kvinder
løftes på Vogne.
Syv Dage red vi
gennem Landet det svale;
syv Dage Havets
Bølger vi sloge;
i de følgende syv
op i Landet vi steg.

36. Brat monne Vogterne
på Borgen den höje
lukke Gitteret op,
för i Gården vi red.

---

37. Atle mig vakte;
jeg tyktes mig være
tung i Sind
over Slægtninges Død.

Atle.

38. „Nys mig vække
Norner af Sövne;“
(om den onde Spådom
spòrge han mig vilde)
„du tyktes mig, Gudrun,
Gjukes Datter!
et forgiftet Sværd
i mit Hjerte at støde.“

39. „Ild det betyder,
når om Jern man drömmer,
Overmod og Vellyst,
når om Kvindes Vrede.
For det onde skal jeg
ved Ild dig helbrede,
lindre og læge,
om end led du mig er.“

Atle.

40. „Mig tyktes i Gården
de voksne Grene
at ligge på Jorden
(lidet det mig hued),
revne op med Rode,
røde af Blod.
De bares hen på Bænkene;
man bød mig dem tygge.

41. Mig tyktes Høgene
mig af Hænde at flyve;
Æde de ej havde;
til Helhejm de flöj.
Jeg tyktes mig deres Hjerter
med Honning at tygge;
af Blod de svulmed.
Sorg var i mit Sind.

42. Mig tyktes Hundene
mig af Hænde at fare.
Ej gøede de höjt,
men hyled ilde.
Mig tyktes, deres Legem
til Lig var vordet.
Nødtvungen Lig
nyde jeg måtte."

43. „Mænd skal om Fangst
af Fiske tale;
Hvidlingers Hoved
hugge de af.
Lidt för Dag
deres Dræt de fortære,
men med få Nætters
Frist skal de dø."

---

43. Atles Drömme indeholde et Varsel om den Død, der vil blive hans Sönner til Del. Gudrun søger ved dunkle Tydninger at lede hans Tanke andetsteds hen.

Atle.

44. „Så tyktes jeg mig at ligge
trodsig på Lejet.
Ej vilde jeg sove.
Det mindes jeg vel.“

---

43. Dette Vers er kun et Brudstykke. Atle fortæller endnu en Dröm.

Tredje Sang om Gudrun.

Herkja hed en af Atles Trælkvinder, som havde været hans Frille. Hun fortalte Atle, at hun havde set Thjodrek og Gudrun sammen. Atle var da meget misfornöjet. Da sagde Gudrun:

1. „Hvad skader dig, Atle,
Budles Sön?
Du er lidet glad.
Hvi ler du aldrig?
Bedre vilde det tykkes
de bolde Jarler,
om med Mænd du talte
og til mig du så.“

Atle.

2. „Det ærgrer mig, Gudrun!
Gjukes Datter!
hvad Herkja mig her
i Hallen sagde,

at du og Thjodrek
under Taget sov,
og at I lystne
i Lagen jer svøbte."

Gudrun.

3. „Om alt det vil jeg
dig Eder sværge
ved den hellige
hvide Sten,
at ej jeg tilstod
Thjodrek det,
som ej Mand og ej Viv
vel måtte øve.

4. Én Gang har jeg
hans Hals omfattet,
den ædle Helts,
Hærenes Herskers.
Andre Tanker
lå os på Sinde,
da vi kummerfulde to
talte fortroligt.

5. Her kom Thjodrek
med tredive Mænd;
af alle de tredive
ej en eneste lever.

Du slog mine Brødre
og de brynjeklædte Kæmper;
du slog dertil
mine Slægtninge alle.

6. Ej kommer nu Gunnar;
ej kalder jeg Högne;
ej ser jeg de kære
Brødre siden.
Med Sværd vilde Högne
hævne den Skændsel;
nu må jeg selv
den Spe vise bort.

7. Send Bud efter de sydlandske
Saksers Konge.
Han vie kan
den sydende Kedel."

8. Syvhundred Mænd
ind i Salen skrede,
för Kongens Viv
i Kedlen greb.

9. Brat hendes hvide
Hånd greb til Bunds,
og op hun tog

---

8. Gudrun beviser sin Uskyldighed ved at tage den hellige Sten op af en Kedel med sydende Vand.

de ædle Stene.
„Ser nu, I Mænd!
Skyldfri er jeg vorden.
Hellig er Kendelsen!
Se! Kedlen syder.“

10. Da lo Herskerens
Hu i Brystet,
da han Gudruns Hænder
hele så.
„Nu skal Kvinden
til Kedlen gå,
hun, som Gudrun
for Gerningen sigted.“

11. Ingen så Ynk,
som ej monne se,
hvorledes Herkjas
Hænder svedes.
De førte Møen ud
i den fule Mose.
Så tog Gudrun
Straf for sin Harm.

Oddruns Klage.

En Konge hed Hejdrek; hans Datter hed Borgny. Vilmund hed hendes Elsker. Hun kunde ikke føde, förend Oddrun, Atles Søster, kom. Hun havde været Gunnar Gjukesöns Elskede. Om denne Fortælling synges her:

1. Jeg hørte sige
i gamle Sagaer,
hvorledes Møen kom
til Morgenland.
Ingen på Jorden
kunde hjælpe
med Råd eller Dåd
Hejdreks Datter.

2. Det spurgte Oddrun,
Atles Søster,
at Møen led af
megen Sygdom.

Af Stald hun trak
den bidslede Traver
og lagde Sadlen
på den sorte.

3. Lod hun Hesten jage
over jevne Muldvej,
til hun kom til den höje,
knejsende Hal.
Sadlen hun tog
af den trætte Ganger;
ind hun gik
op gennem Salen,
og först hun talte
følgende Ord:

4. „Hvilke Sagn
siges nu her?
Hvad nyt høres
i Hunaland?“

En Terne.

„Her ligger Borgny
helt værkbruden,
din Veninde, Oddrun!
Il du til Hjælp.“

Oddrun.

5. „Hvilken Hersker
har Skammen voldet?

Hvi har Borgny
så brat en Sot?"

Ternen.

„Vilmund hedder
Kongernes Ven.
Han lå hos Møen
i Lagnet det varme
fem hele Vintre.
For sin Fader hun det skjulte."

6. Ikke de mælte
mer med hinanden.
Mild hun sig satte
ved Møens Knæ.
Mægtigt sang Oddrun,
stærkt sang Oddrun
tryllende Ord
over Borgny.

7. Da kunde Svend og Mø
Muldvej betræde,
de glade Börn
af Högnes Bane.
Da mælte Møen,
som var mat til Døden,

---

7. **Svend og Mø ɔ: Börnene, som Borgny føder. Högnes Bane er Vilmund, der må have dræbt en Mand ved Navn Högne, der er forskellig fra Gunnars Broder.**

så at för hun intet
Ord monne tale:

8. „Så hjælpe dig alle
hulde Ånder,
Frigg og Frøja
og flere Guder,
som du nu fjærned mig
Fare af Hænde."

Oddrun.

9. „Ej har jeg derfor
ydet dig Hjælp,
fordi du var
værdig til Hjælpen.
Jeg lovede og holdt
det Løfte, jeg har givet,
at hjælpe jeg vilde
allevegne.
Det loved jeg, da Ædlinge
Arven skifted."

Borgny.

10. „Gal er du, Oddrun!
uden Samling,
siden du siger mig
sligt i Vrede.

Jeg har fulgt dig
som Ven på Jorden,
som om vi var Börn
af tvende Brødre."

Oddrun.

11. „End jeg mindes,
hvad du mælte en Aften,
da jeg for Gunnar
Gildet beredte:
at ingen Mø
uden jeg
siden turde vove
sådan Gerning."

12. Da satte hun sig ned,
den sörgende Kvinde;
af Kummer tynget
hun talte om sin Nød:

13. „Jeg fostredes op
i Fyrstesal
efter Folkets Råd;
de fleste mig elsked.
Der nød jeg min Ungdom
og mit fædrene Eje
ikkun fem Vintre,
mens min Fader leved.

14. Sådan talte
for sidste Gang
den mødige Drot
för i Døden han segned:
han bød dem give mig
Guldet det røde
og at sende mig sydpå
til Grimhilds Sön.

15. Hjelmklædt bød han
Brynhild vorde;
Valens Mø
skulde hun være.
Han sagde, at ingen
ypperligere Mø
i Verden leved,
om i Live hun blev.

16. Brynhild vævede
Tæpper i Bure;
Folk og Lande
om hende lå.
Jord og höjen
Himmel döned,
da Fåvnes Bane
Borgen skued.

17. Vel blev da hugget
med det vælske Sværd,

og Borgen blev brudt,
som Brynhild ejed.
Ej vared det længe —
kun en liden Stund,
da havde hun skuet
den hele Svig.

18. Hård forsand
var Hævnen, hun tog;
fuldtop af Modgang
fik vi alle.
Det Sagn mon fare
til alle Folk,
at i Døden hun sank
ved Sigurds Side.

19. Den ædle Gunnars,
Ringenes Givers
Brud blev jeg
i Brynhilds Sted.

20. Da bød de Atle,
min ædle Broder,
røde Ringe
og rige Bøder.
For mig bød end Gunnar
af Gårde femten

---

18. Den hele Svig — nemlig, at Sigurd havde påtaget sig Gunnars Skikkelse.

og Granes Byrde,
om det tyktes ham godt.

21. Men Atle svared,
at aldrig han vilde
brudsælge sin Søster
til Gjukes Sön.
Dog mægted vi ej
vor Elskov at tvinge;
til den ringbrydende Helt
mit Hoved jeg læned.

22. Da sagde mange
Slægtninge mine,
at os de så
i Elskov sammen,
men Atle sagde,
at ej jeg monne
synde i sligt
og Skam forskylde.

23. Aldrig skulde Mand
for anden borge
i sligt, hvor ene
Elskov råder.

24. Sendte da Atle
Svendene sine

---

20. Granes Byrde ɔ: Guld.

gennem mörke Skov
for mig at belure.
Brat de da kom,
hvor ej komme de skulde,
da vi to bredte
ét Lagen for begge.

25. Svendene røde
Ringe vi bød,
at ej de skulde
til Atle det sige.
Dog de ilte
til Atle med Budet;
hurtig de skyndte
sig til Huse.

26. Dog for Gudrun
Tingen de dulgte,
skönt hun var nærmest
til alt at høre.

27. Under guldskode Hove
hørtes det döne,
da Gjukes Arvinger
red i Gårde.
Hjertet skar de
ud af Högne
og satte den anden
i Ormegård.

28. Endnu var jeg faret
end en Gang
til Gejrmunds Bo
Gilde at berede.
Den vise Hersker
monne Harpen slå.
Det da vented
den ætstore Drot,
at jeg min Elsker
til Hjælp skulde komme.

29. Fra Læsø jeg kunde
Lyden høre,
hvordan Strengene toned
med smertelig Klang.
Da bød jeg mine Terner
sig brat at berede;
Fyrstens Liv
frelse jeg vilde.

30. Snekken vi lod
over Søen flyde,
til jeg skuede alle
Atles Gårde.

---

28. Oddrun er hos Gejrmund på Læsø, og helt derhen hører hun Gunnars Harpeslag.

Om disse Begivenheder tales i de følgende Sange.

31. Der kom Atles
usle Søster
snigende ud —
gid Sot hende tære! —
og grov sig ind
til Gunnars Hjerte.
Ej kunde jeg frelse
den ædle Helt.

32. Ofte, du guldsmykte
Mø! jeg undres,
at end jeg kan
eje Livet,
jeg, som elsked
som mit eget Liv
Sværdenes Konge,
den kampglade Helt.

33. Du sad og lytted,
mens jeg dig sagde
min og de andres
onde Skæbne.
Hver Mand lever
for egen Lyst.
Nu er Oddruns
Klage endt.

---

31. **Atles Moder er i Slangeskikkelse.**

Sangen om Atle.

Gudrun, Gjukes Datter, hævnede sine Brødre således, som det er bekendt. Hun dræbte först Atles Sönner, og derpå dræbte hun Atle og brændte hele Hallen og Hirden. Herom er denne Sang lagt:

1. Engang til Gunnar
Atle sendte
den kløgtige Rytter,
Knevrød ved Navn.
Han kom til Gjukes Gårde
og til Gunnars Hal,
til Bænkene om Arnen
og det gode Øl.

2. Tavse var de;
Vin der drak
Kongsmænd i Hal,
frygted Hunernes Vrede.

---

2. Hunernes Vrede —, thi Hunerne ere Gjukungernes Fjender siden Brynhilds Død.

Da talte Knevrød
med kold Røst,
den sydlandske Mand,
fra sit höje Sæde:

3. „Hid sendte mig Atle
sit Ærind at ride
på Bidslets Tygger
gennem tætte Vildskov
og byde eder, Gunnar!
til Gæst på hans Bænk,
om under hvælvede Hjelme
I did vil vandre.

4. Vælger der Skjolde,
skinnende Sværde,
guldstrålende Hjelme
og hunske Tjenere,
sølvprydet Sadeltöj,
kamprøde Særke,
Spydkvindens Hærstænger,
bidseltyggende Heste.

5. End byder han eder til Gave
Gnitahede den vide,
gjaldende Spyd,
gyldne Stavne,
dyre Skatte,

---

4. Spydkvindens (Valkyrjens) Hærstænger ɔ: Landser.

Danps Gårde,
den meget berömte Skov,
som Mænd kalde Mörkved."

6. Gunnar vendte Hovedet
og sagde til Högne:
„Hvad råder du os, du unge!
da sligt Ord vi høre?
Ei vidste jeg af Guld
på Gnitahede,
at ej vi monne eje
vel så meget.

7. Syv Sale vi eje
fulde af Sværd;
gyldne ere
alle deres Hjalter.
Min Ganger er væligst,
mit Glavind hvassest.
Buen pryder Bænken,
og Brynjerne er gyldne.
Hjelmen og det hvide Skjold
vandt jeg i Kjårs Hal.
Bedre Våben jeg har
end Hunerne alle."

Högne.

8. „Hvad tror du Kvinden råded,
da en Ring hun os sendte
i Ulvehår hyllet?

Jeg tror, hun bød os Agtsomhed.
Et Ulvehår fandt jeg
fæstet til den røde Ring;
svigefuld vist
er den Vej, vi skal ride."

9. Ej råded Slægtninge
Gunnar til Rejsen,
ej runekloge Rådmænd,
ej rige Fyrster.
Da talte Gunnar
i Gildehallen,
den herlige Fyrste;
höjt var hans Mod:

10. „Rejs dig nu, Fjörne!
Lad Tjenerne række
de gyldne Bægere
på Bænkene om."

11. Ulven mon råde
for Nivlungers Arv,
de gråpelsede gamle,
om Gunnar bliver borte.
Sorthammede Björne
vil bide med Rovtænder
og glæde Gråhunde,
hvis ej Gunnar kommer hjem.

---

11. De gråpelsede gamle ɔ: Ulvene.

12. De brave Folk
Herskeren fulgte
og græd, da Kæmperne
red af Gårde.
Da sagde den unge
Arving af Högne:
„Hil være eder, I kække!
hvor I så hen jer agte."

13. Heltene lod
de bidseltyggende Heste
ile paa Fødderne
hen over Fjælde,
gennem den vildsomme Mörkved.
Alt Huneland bæved,
hvor de bistre Kæmper fore;
under Slag fore Hestene
over Sletter grönne.

14. De så den vældiges Land
og Vagttårne i Dalene.
Bikkes Mænd stå
på Borgen den höje
De så Sydfolkets Sal,
omsat med Sæder,
med bundne Skjolde,
med blanke Skjolde.

15. Der drak Atle
med sine Ædlinge

Vin i Hallen;
Vogtere sad derude
for at værge mod Gunnar,
om han hid sig voved
med klingende Spær
til Kamp med Kongen.

16. Søsteren det mærked,
da ind i Salen tren
begge hendes Brødre;
ej var hun dåret af Bægret.
„Det er ude med dig, Gunnar!
Hvad kan du mægtige göre
mod Hunernes Svig?
Il ud af Hallen!

17. Bedre var det, Broder!
om i Brynje du dig klædte,
end med hvælvede Hjelme
at drage til Atles Hjem,
om i Sadler du sad
de solhede Dage
og lod Nornerne græde
over gustne Lig
og Hunernes Skjoldmøer
Harven styre
og Atle selv

---

17. **Nornerne er her de faldnes Fylgjer. — Harven styre, forrette Trællearbejd som Krigsfanger.**

i Ormegård stænges.
Nu er Ormegården
eder beredt.“

Gunnar.

18. „For sent er det, Søster!
at samle Nivlunger,
for langt til at få
Folk til Følge,
raske Helte
fra Rhinens Bjerge.“

19. Da greb de Gunnar
og lænked den gæve.
Borgundernes Ven
fast de bandt.

20. Syv slog Högne
med det hvasse Sværd;
den ottende han sparked
ind i Ilden den hede.
Så skal den kække
mod Fjender kæmpe.

21. Så kæmped Högne
Gunnar til Hånde. —
Da spurgte de Gunnar,
Goternes Fyrste,
om han nu vilde give
Guld for sit Liv.

Gunnar.

22. „Högnes Hjerte
skal i Hånd mig ligge
blodigt, af den bolde
Rytters Bryst,
af Kongesönnens,
med Sværdsegg skåret.“

23. Da skar de Hjertet
af Hjalles Bryst,
lagde det blodigt på Skål
og bar det for Gunnar.

24. Da sagde Gunnar,
Mændenes Drot:
„Her har jeg Hjalle
den fejges Hjerte,
uligt Helten
Högnes Hjerte;
stærkt det skælver,
mens på Skål det ligger,
halvt mere det bæved,
da det sad i hans Bryst.“

25. Da lo Högne,
da de udskar Hjertet
på den kække Hjelmhamrer.
Sidst tænkte han på at klage.
De lagde det blodigt på Skål
og bar det for Gunnar.

26. Da mælte den höje
Spydenes Hersker:
„Her har jeg Helten
Högnes Hjerte,
uligt Hjalle
den fejges Hjerte;
lidt det skælver,
mens på Skål det ligger,
end mindre det bæved,
da det sad i hans Bryst.

27. Så skal du, Atle!
fjærnes af Syne,
såvist som du aldrig
skal Skatten eje.

28. I min Vold ene
er alle de skjulte
dyre Skatte,
da Högne er død.
Altid var jeg i Tvivl,
mens vi tvende leved;
nu har jeg ingen,
da ene jeg lever.

29. Den vise Rhin for Kongernes
Splid skal råde,

---

29. **Kongernes Splid** ɔ: den Skat, som har vakt Kongernes Splid.

for Nivlungers Arv,
som Aser kende.
I det bølgende Vand
blinke de dyre Ringe.
Ej skal Hunernes Börn
bære Guld på Hånd."

Atle.

30. „Kør bort med de rullende Vogne.
Nu er han bunden i Lænker."
Bort da drog
Bidslets Ryster,
Kampens rige
Konge, til Døden.

31. Atle den rige
red på Traveren
mellem Skjolde
og skarpe Sværd.
Sejrfyrsternes
Søster Gudrun
gik i den gjaldende Hal
og tvang sin Gråd.

Gudrun.

32. „Så gå det dig, Atle!
alt efter de Eder,
som du ofte Fyrsten
fordum har svoret

ved Sydens Sol,
ved Sejrfaders Bjerg,
Odins Leje
og ved Ulls Ring."

33. Kæmpernes Skare
lagde Kongen
levende i Gården,
hvor lede Orme
i Bugter sig snoede.
Harmfuld i Sinde
Gunnar Harpen
slog med Hånd.
Strengene toned.
Så skal den tappre
Giver af Ringe
nægte Mændene Guld.

34. Atter til Gården
lod Atle den jerntyggende
Ganger ile,
da Mordet var endt.
Dön var der i Gårde,
fuldt af Gangere
og Våbenklirren,
da fra Heden de kom.

35. Ud gik da Gudrun
Atle imøde

med gyldent Bæger,
bød det til Kongen:
„Nyd nu, Hersker!
i din egen Hal
glad det slagtede
Småkvæg hos Gudrun.“

36. Skålerne klang;
skænket blev Vinen,
da Hunerne samledes
i Hallen alle.
Der mødtes raske
langskæggede Mænd.

37. For Bord gik den lyse Kvinde
og bar dem Drikke;
den vilde Dis ugerne
bød Mad til Øllet
og talte spottende Ord
til den blege Atle.

38. „Sværdenes Giver!
Dine Sönners Hjerter,
de ligblodige, har du
med Honning tygget.
Du modige kan döje
Menneskelig
til dit Øl og give
din Gæst af Braden.

39. Ej kalder du mere
til dine Knæ
Erp og Ejtil,
når ved Øl de glædes.
Ei sidder du siden
i Sædet og ser
dem uddele Guld,
spore Gangere,
skære Manker
eller skæfte Spyd."

40. Gny blev der på Bænkene,
vildt Bulder blandt Mændene,
Hyl blandt de smykkede
over Hunernes Börn.
Gudrun ene
aldrig græd
for de björnhårde Brødre
og de kære Börn,
de unge, uvoksne,
som med Atle hun havde.

41. Gudrun den svanehvide
Guld udspredte;
Huskarle med røde
Ringe hun glæded.
Skæbnen lod hun råde
og spredte det skinnende Malm.
Ej hun på Skatten
agted at spare.

42. Atle aned intet;
uvís havde han sig drukket,
havde ingen Våben;
ej vogted han sig for Gudrun.
Ofte var Legen bedre
for de Ædlinge tvende,
når ómt de hinanden
favned i Elskov.

43. Sengen gav hun Blod
at drikke med Sværdsodd
i mordgrisk Hånd.
Hundene hun løste.
For Hallens Dör
(Huskarlene hun vakte)
slynged hun den hede Brand.
Så hævned hun sine Brødre.

44. Til Ilden gav hun alle,
som inde vare
og vare komne fra Mörkhejm
fra Mordet på Gunnar.
Gamle Bjælker raved;
Skatkamre røg;
Skjoldmøers Liv
i Luer endtes;
Budlungers Borg
sank i den brændende Ild.

45. Nok er nu sagt;
sådan farer ingen
Mø siden i Brynje
for Brødre at hævne.
Trende af Folkets
Fyrster dræbte
den lyse Kvinde,
mens i Live hun var.

Endnu tydeligere fortælles det i den grönlandske Sang om Atle.

Den grönlandske Sang om Atle.

1. Vidt spurgtes Rædsler,
da de vældige fordum
Samråd holdt
og sluttede Forbund.
Ofte i Löndom de mødtes,
men til Undergang blev det
for dem og for Gjukes Sönner,
som med Svig de besnæred.

2. Fyrsternes Død de voldte
(dog var det Uret).
Ilde gik det for Atle,
skönt Kløgt han ejed.
En stor Støtte han fælded;
hårdt han stred mod sig selv.
Brat sendte han Bud,
at Brødrene skulde komme.

---

1. Her tales om Atle og hans Venner, der efterstræbe Gjukes Sönner.
2. Den Støtte, Atle fælder, er Gunnar og Högne. Drabet på dem volder hans egen Død.

3. Vís var Husfruen;
sit Vid hun øved.
Til Ordene hun lytted,
som i Lön blev talte.
Vanskeligt for den vise
var det at hjælpe.
Budene gik til Søs;
selv kunde hun ej følge.

4. Runer hun risted,
men Vinge dem retted,
för han dem afgav
(ondt han forvoldte).
Siden fore
Atles Sendemænd
ad den grenede Fjord,
hvor de gæve bygged.

5, Glade blev de,
Bål de tændte,
da de udsendte kom;
ondt de ej aned.
Gaverne tog de,
som de gæve dem sendte.
På Söjlen de dem hængte;
ej Svig de vented.

6. Der kom da Högnes
Hustru Kostbera;

---

4. Vinge ɔ: Sendebudet.

den høviske Kvinde
Budene hilsed.
Glad var og Glømvör,
Gunnars Hustru.
God Skik hun kendte,
sörged for Gæsternes Tarv.

7. De indbød Högne;
søgte Helten at lokke.
Svigen var åbenbar,
om Agt de havde givet.
Gunnar vilde fare,
hvis Högne vilde følge,
og Högne bifaldt,
hvad Broderen råded.

8. Ædle Kvinder bar Mjød;
Måltidet var gæstfrit.
Drikkehorn gik rundt,
til de nok havde drukket. —
Gunnar og hans Viv
gik til Hvile efter Tykke. —

9. Berömt var Kostbera;
Runer kunde hun råde.
Hun læste Skriften
ved Ilden den lyse.
Vogte måtte hun Tungen
vel i sin Mund;
Tegnene var vildsomme
og tunge at råde.

10. Siden ginge Högne
og hans Hustru til Lejet.
Der drömte den ædle Kvinde,
og ej hun det dulgte.
Den vise talte
til Fyrsten, da hun vågned:

11. „Du vil rejse, Högne!
Mit Råd du agte!
Få ere fuldkloge.
Opsæt du Færden!
Jeg råded de Runer,
som din Søster risted;
ej har den lyse
indbudt dig dennesinde.

12. Ét undrer mig mest;
end kan jeg ej fatte,
hvordan den vise
så vildt kunde riste.
Thi så var der skrevet,
som skulde det vorde
eder begge til Bane,
om brat I kom;
men et Tegn er ladt ude,
hvis ej andre det volde."

Högne.

13. „Alle Kvinder er onde;
mit Sind er et andet;

ej søger jeg Svig,
når ej Gengæld skal øves.
Med Guldets Glød
vil den gæve os smykke.
Aldrig jeg ræddes,
om end Rædsel vi høre.“

Kostbera.

14. „Snublende ville I gå,
hvis didhen I stunde.
I gå ej dengang
til gæstfrit Gilde.
Jeg drömte, Högne!
Jer dølger det ikke.
Uheld jeg rammer.
Svart jeg ræddes.

15. Om dit Lagen mig tyktes
Ild at lege,
höj Lue at bryde
gennem Husets Længer.“

Högne.

16. „Her ligge Linklæder,
som lidet I agte.
Let kunne de brænde,
hvor du Lagenet så.“

Kostbera.

17. „En Björn, tyktes mig, var kommen herind,
som Bjælkerne brød;
sine Labber den rysted,
så vi ræddedes alle.
Den slæbte os i sin Mund;
vi mægted intet.
Vi brødes og kæmped,
som bedst vi kunde.“

Högne.

18. „Et Uvær vokser;
snart vildt det raser.
En Hvidbjörn det dig tyktes,
men var en Regnstorm fra Øst.“

Kostbera.

19. „En Örn tyktes mig flyve
ind gennem Huset;
det bliver så stor en Kvide;
den stænked os alle med Blod.
Atle mig tyktes
i Fugleham true.“

Högne.

20. „Vi slagte ivrigt
og skue Blod.

Ofte betyder det Øksne,
når om Örne man drömmer.
Rent er Atles Sind,
hvad du så ser i Drömme."
Dermed de tav;
Talen stanser.

21. De ædelbårne vågned;
deres Ord var lig hines.
Glømvör mente,
At Drömmene ej var gode.
Gunnar håbed at vandre
begge Veje.

Glømvör.

22. „Mig tyktes, at en Galge var rejst,
og du gik at hænges,
og Orme åd dig,
skönt end du leved,
og Ragnarok kom.
Råd du nu Drömmen.

23. Et blodigt Sværd, mig tyktes,
droges ud af din Skjorte;
en ond Dröm det er
sin Ægtemand at sige.

21. De ædelbårne ɔ: Gunnar og Glømvör.
At vandre begge Veje ɔ: frem og tilbage. Han vented at komme godt fra Rejsen.

Mig tyktes et Spyd
at stå dig gennem Midjen,
og Ulve hyled
ved begge Ender."

Gunnar.

24. „Det er Hunde, som rende
og höjt monne gø.
Ofte betyder Hundeglam
Spydenes Uvær."

Glømvör.

25. „E n Å tyktes mig løbe
ind gennem Huset;
den brusede vildt,
over Bænke sig styrted
og brød begge
jer Brødres Fødder.
Vildt fór Vandet frem.
Det varsler noget.

Gunnar.

26. „Agre bølge,
hvor Å du skued.
Avner fatte Fødderne,
når over Agren vi gå."

Glømvör.

27. „I Nat tyktes mig komme
døde Kvinder
i prægtig Dragt
for dig at vælge,
for brat dig at byde
til deres Bænke.
Forvist have Diserne
vendt sig fra dig."

Gunnar.

28. „For sent det er at tale,
da så det er besluttet.
Ej undgå vi Rejsen,
da vi agte den at göre.
Kan vel være, at vort Liv
ej langt skal vorde."

29. I årle Lysning
var alle på Færde.
Rask de sig rejse;
Råd de ej agted.
Fem var de i Følge,
og med dem fore
Huskarle ti
(ilde var det betænkt).
Der var Snævar og Solar,
Högnes Sönner;

Skjoldbæreren Orkning
endnu dem fulgte;
han var Beras
trofaste Broder.

30. De prude Kvinder fulgte,
til Fjorden dem skilte;
de ønsked, at de blev,
men Ord blev ej ændset.

31. Gunnars Hustru
Glømvör talte
det Ord til Vinge,
som hun agted at sige.
„Ej vèd jeg, om I lönne
os efter vor Vilje;
ond er Gæsts Ankomst,
når Ulykke sker.“

32. Med Eder Vinge
alt ondt sig ønsked:
„Gid Jætter ham eje,
hvis for eder han löj;
gid Galgen ham få,
hvis Fred han agted at bryde.“

33. Bera sagde,
blid i Sinde:
„Sejler med Lykke
og vinder Sejr!

Det gå, som jeg ønsker!
Nægt ej den Bön."

34. Högne svared
sine Slægtninge venligt:
„Trøst jer, vise Kvinder!
hvad der end sker.
Så tale mange;
dog er der megen Forskel.
Mangen ændser kun lidt,
med hvad Hilsen fra sin Arne han farer."

35. Så så de til hinanden
og gik hver til sin Side.
Der deltes deres Skæbner;
deres Veje skiltes.

36. Med Magt de roede,
så Kølen revned;
de böjed sig baglæns,
slog Bølgen med Iver:
Remmene gik sønder
og Toldene splintredes.
Ej fæsted de Skibet,
da fra det de ginge.

37. Lidet derfra
(det lider mod Enden)
et Bo så de stande,
som Budle åtte.

Höjt braged Hegnet,
da Högne banked på.
Da mælte Vinge et Ord,
som han ej skulde sagt:

38. „Iler fra Huset!
Ilde er det at gå nær.
Brat har jeg fanget jer;
nu skal I fældes.
Med fagre Ord jeg indbød,
men Falskhed var derunder.
Eller tøv nu her,
mens en Galge jeg tømrer.“

39. Det Ord sagde Högne
— ej blev han småmælende;
intet han ændsed,
når han agted at handle —:
„Tro ej, du os skræmmer.
Tænk sjælden på sligt.
Hvis et Ord du knyr,
vil din Kval forlænges.“

40. Så hugged de Vinge
og til Hel ham sendte;
med Økser de ham slog,
sålænge hans Ånde gisped.

41. Átles Hær flokkedes;
Brynjer de aksled.

Frem de gik;
Gerdet var i Midten.
Alle var vrede,
og Ord de veksled:
„Alt længe vi agted
jert Liv at røve."

42. „Ej ser det ud til,
at alt I betænkte.
End er I ej rede.
En har vi fældet
og sendt slagen til Hel;
til jer Hær han hørte."

43. Til Harme de hidsedes,
da de hørte sådant,
fattede Spydets
Rem med Fingre
og skøde skarpt,
mens med Skjold de sig dækked.

44. Ind kom da Bud
om hvad ude skete.
Höjt Trællen hørtes
i Hal det forkynde.

45. Vild blev da Gudrun,
da Ve hun hørte.
Af sin Hals hun rev
de rige Smykker

og slynged Sølvet,
så Ringene brast sønder.

46. Ud hun gik,
stødte Dörene op
(ej hun frygted)
og de fremmede hilsed,
sendte Nivlunger
sin sidste Velkomst.
Sandt hun det mente.
End sagde hun dette:

47. „Fra Hjemmet jeg råded
jer ej at rejse,
men ej tvinger man Skæbnen.
Her mødes vi skulle."
Forlig vilde den kloge
Kvinde mægle,
men de agted det ej;
nej svared de alle.

48, Den ædle skued
den skarpe Sværdeleg.
Kæk i Sinde
Kappen hun slængte
og slog med draget
Sværd for Slægtninge.
Hård var hun i Kampen,
hvor med Hånd hun ramte.

49. To Mænd dræbte
Gjukes Datter,
hug til Atles Broder,
så han bort måtte bæres
med afhugget Fod;
sådan frem hun fór.

50. Til en anden hun hug,
så han ej sig rejste.
Til Hel hun ham sendte;
ej skjalv hendes Hænder.

51. Kampbulder vaktes.
Vide det spurgtes
fremfor al anden Dåd,
som Gjukunger øved.
Så monne Nivlunger,
mens selv de leved,
til Sværdkamp stævne,
mens Brynjer sledes,
og kløve Hjelme
som kække Kæmper.

52. Mest de kæmped om Morgenen,
til Middag led,
fra årle Gry
til op ad Dagen.
Slaget var endt;
Sletten flød med Blod.

Atten var faldne.
Atles Mænd slog
to Sönner af Bera,
dertil hendes Broder.

53. Vred i Sind
tog den stærke til Orde:
„Ondt er det Skue,
som I har voldet;
tredive kampglade
Kæmper var vi;
elleve er i Live.
Ej lidt vi led.

54. Fem Brødre vi var,
da vi Budle misted.
Nu er Hælvten hos Hel;
to ligge hugne.

55. En Ædling jeg ægted;
ej jeg det skjuler,
du Ulykkeskvinde!
men ej blev det mig Glæde.
Fred havde vi sjælden,
siden vor Frue du blev.
Mine Frænder blev slagne;
for Gods blev jeg svegen;
min Søster til Hel I sendte;
den Sorg er den störste.“

Gudrun.

56. „Siger du så, Atle!
Sligt har du gjort:
min Moder du myrded,
thi meget hun ejed;
min gæve Slægtning
i Hulen du sulted.
Latterligt det mig tykkes,
når om Uret du taler.
Guderne jeg takker,
når det går dig ilde."

Atle.

57. „Jeg egger eder, Jarler!
til at øge den stolte
Kvindes Smerte.
Sligt gad jeg skue.
Jammer og Ve
skal I Gudrun volde.
Gammen det er mig,
om hendes Glæde er liden.

58. Skær nu Högne
med Kniven den skarpe;
skær Hjertet ud;
skynder jer alle.

56. Om de Gerninger, Gudrun her tillægger Atle, vides ellers intet.

Bind til Galgen
den bistre Gunnar.
Så skal det være!
Lad Slangerne komme."

Högne.

59. „Gör, som dig lyster!
Glad jeg det venter.
Værre Ting har jeg prøvet,
thi skal Modet ej vige,
Hård var jer Kampen,
da end vi var hele,
men nu er vi sårede,
så du selv får råde."

60. Mælte da Bejte,
Atles Mand:
„Lad os tage Hjalle
og skåne Högne.
Det bliver halvgjort Værk.
Han er værd at dø;
ej han lever så længe,
at en lumpen Svend han jo kaldes."

61. Ræd blev Kedelsvenden
og rendte sin Vej;
i Krogene angest

---

60. **Halvgjort Værk, nemlig forsåvidt som de ikke helt adlød Kongens Befaling.**

ind han krøb.
Ilde han tyktes om Striden,
når han selv skulde bøde,
og tungt det ham syntes
fra sine Svin at dø
og fra al den Mad,
som han forhen ejed.

62. Så tog de Budles Kok,
og Kniven de svang.
Den usle hyled,
för Odden han følte.
Han vilde gøde
Haverne godt
og slide og slæbe,
når han blot fik slippe.
Glad vilde han være,
når blot Livet de ham gave.

63. Da tog Högne til Mæle
(så gör ej mange)
og bad, at Trællen
af Trængsel måtte slippe:
„Mig falder det lettere
med sådan Leg.
Hvi skal vi høre
på denne Hylen?“

64. Da greb de Fyrsten.
De gæve Helte

16*

ej mer at forhale
Gerningen mægted.
Da lo Helge;
Heltene hørte det.
Helt vel han kunde
de Kvaler tåle.

65. Gunnar tog Harpen,
og Kvinderne græd
ved Harpeslaget;
med Tå han slog den.
Mændene klaged,
som Klangen hørte.
For Gudrun han sang,
så Bjælker sprang sønder.

66. Der døde de gæve
tidligt paa Dagen.
Deres Manddom leved
til Livets Ende.

67. Stor tyktes sig Atle,
da han steg over Ligene,
og talte bittert til den vise
Viv om sin Gerning:
„Det er Morgen, Gudrun!
Du har mistet dine Venner.
Selv mest du volder,
at sådan det gik.“

Gudrun.

68. „Om Manddrab, Atle!
med Glæde du melder,
men Anger vil komme,
för alt du får prøvet.
Den Arv dig venter
(det vil jeg dig sige),
at ondt hos dig dvæler,
til jeg er død."

Atle.

69. „Det kan vel ændres;
jeg véd et andet Råd,
som er éngang så godt;
men man er ofte stivsindet.
En Tærne jeg dig skænker
og skönne Smykker,
det snehvide Sølv,
som selv du vil det."

Gudrun.

70. „Sone kan ej ventes.
Nej jeg siger.
Forlig har jeg brudt
for mindre Brøde.
För tyktes jeg vild;
nu bliver jeg værre.
Roligt jeg led,
mens Högne leved.

71, I ét Hus
er op vi fostret;
mangen Leg vi leged;
i Lunden vi voksed.
Grimhild os smykked
med Guld og Halsbånd.
Aldrig du mig bøder
for Brødres Bane;
ingen Gave du giver,
så Sorgen jeg glemmer.

72. For Mændenes Vold
må Kvinder vige;
Løvkronen kues,
når Kvistene visne;
Træet må rave,
når Roden kappes.
Ene må du, Atle!
råde for alt."

73. Tåbelig Kongen
trode Kvinden;
klar var hendes Falskhed,
om klog han havde været.
Lumsk var Gudrun;
listelig hun talte
og lod som intet,
leged med tvende Skjolde.

---

73. **Lege med tvende Skjolde — en Talemåde, der betegner svigefuld Færd.**

74. Til Gravøl hun bød
for de døde Brødre,
og ligervis Atle
for sine Slægtninge alle.

75. Ordskiftet endtes.
Alt var beredt.
Meget prægtigt
var det festlige Møde.
Vild var den stolte
i Strid med Budles Æt.
På rædsom Hævn
mod sin Herre hun tænkte.

76. Hun lokkede Börnene
(med Stok de leged);
ej græd de raske,
skönt Angest greb dem.
De fòr i Moderens Favn
og spurgte, hvad hun mente.

Gudrun.

77. „Spörg ej om det.
Jeg vil dræbe jer begge.
tlA længe mig lysted
jert Liv at øde.“

Drengene.

„Offre da dine Börn.
Ingen det hindrer,
men kort vil Vreden hvile,
hvis du det vover.“

78. Den vilde Moder
Børnene myrded;
ilde hun handled;
deres Hals skar hun over.
Da spurgte Atle,
da han ej dem så,
om Gutterne vare
gangne at lege.

Gudrun.

79. „Nu agter jeg dristig
til Atle alt at sige.
Grimhilds Datter
vil intet dig dølge.
Mindst vil det dig glæde,
når grant du det kender.
Stor Ve du voldte,
da mine Brødre du vog.

80. Sjælden jeg sov,
siden de dræbtes;
hårdt jeg dig trued;
mindet dig har jeg nu.

Hvad om Morgenen du mig sagde,
det grant jeg mindes;
nu er en Aften kommet,
da du nyt skal spörge.

81. Du har mistet dine Sönner,
som mindst du skulde.
Du véd, at deres Pander
dine Drikkehorn vare,
og blandet jeg har
deres Blod i Drikken.

82. Jeg tog deres Hjerter
og paa Ten dem stegte.
Jeg gav dig dem, kaldte
dem Kalvehjerter.
Du ene det volder.
Intet du levned.
Lystent du tygged,
på Tænderne stoled.

83. Nu véd du Börnenes Skæbne.
Få ønske den værre.
Min egen Lod jeg volder;
lystelig er den ikke."

Atle.

84. „Grum var du, Gudrun!
at sligt du kunde göre,

at blande Börnenes
Blod i min Drik.
Slægtninge slog du,
som sidst du skulde;
mig selv har du voldet
Ve på Ve."

Gudrun.

85. „End havde jeg Lyst
dig Livet at røve;
slig Drot kan aldrig
få nok af ondt.
Du havde först øvet
en Rædsels Dåd,
hvortil Mænd ej vidste
Mage i Verden.
Nu har du end bedrevet,
hvad vi nylig hørte,
en grufuld Gerning
og drukket eget Gravøl."

Atle.

86. „Med Sten skal du slås,
og på Bål skal du brændes;
da har du opnåt,
hvad altid du ønsker."

Gudrun.

„Agt du slige Sorger
årle om Morgenen;
en bedre Død skal mig lede
til et andet Lys.“

87. De sad sammen i Bo,
men med hadefuldt Sind.
Hadske Ord de veksled;
ej hued dem deres Skæbne.
Nivlungs Harme vokste;
på Hevndåd han tænkte.
For Gudrun han røbed,
at han var Atle gram.

88. Da måtte hun tænke
på Högnes Trængsler
og priste Nivlung,
om han Hevn kunde nå.
Da blev Atle slagen;
ej de tøved.
Högnes Sön slog ham
og selve Gudrun.

---

8. **Denne Nivlung skal være en Sön af Högne. Hvorledes han kan være tilstede her, er ikke klart.**

89. Den kække tog til Orde;
op fôr han af Sövne,
da han Sårene fornam
(for sent var det at forbinde):
„Sig mig nu Sandhed?
Hvo slog Budles Sön?
Det er ude med mig;
nu går Livet til Ende.“

Gudrun.

90. „Grimhilds Datter
vil intet dig dølge.
Jeg voldte, at dit Liv
nu lider mod Enden,
og Högnes Sön,
at af Sår du er mødig.“

Atle.

91. „Et Drab har du øvet;
Uret har du begåt.
Ondt er det at svige
den Ven, som intet frygter.

92. Man bad mig drage ud
og bejle til Gudrun.
Som Enke du sad;
stormodig man dig kaldte,
og ej var det löjet;
vi lærte dig at kende.

Hjem drog du med mig
med en Hær af Mænd.

93. Med prægtigt Følge
fore vi dengang.
Der var en herlig Skare
af ædle Helte,
meget Kvæg
til rigeligt Måltid,
Mængde af Gods,
thi mange yded.

94. I Køb jeg gav den ædle
kostbare Skatte,
tredive Trælle,
syv Trælkvinder gode,
(sligt var vel prægtigt)
og end mer af Sølv.

95. Men alt dig tyktes,
som om intet det var,
når du ej ejed de Lande,
som Budle efterlod.
Med List har du det maget,
at min Lod jeg ej fik.
Ofte har min Moder
fældet modige Tårer.
Efter det Bryllup
var ingen af os glad."

---

94. Den ædle ɔ: Gudrun.

Gudrun.

96. „Nu lyver du, Atle!
men jeg agter det föje.
Sjælden var jeg venlig,
og du gjorde mig værre.
Med de unge Brødre du stredes;
Splid var her altid.
Til Hel vandred
din halve Slægt,
og alt blev ødet,
hvad af godt vi ejed.

97. Trende var vi Søskende
med trodsigt Mod.
Vi fore af Lande
og fulgte Sigurd.
Så stod vi tilhavs;
hver styred sit Skib.
Lykken lod vi råde
og kom til østlige Lande.

98, Kongen vi dræbte.
Land vi os kåred.
Herser os adlød;
ej andet de voved.
Fra Skov vi førte
den, som vi Frelse vilde give;

---

98. »Fra Skov vi førte den, som vi Frelse vilde give« ɔ: Folk, der levede som forfulgte fredløse i Skovene, førte vi til deres Hjem.

den gjorde vi sæl,
som ej selv det mægted.

99. Den hunske Helt døde;
brat svandt mit Held.
Hårdt var det for den unge
at hedde Enke,
en Kval for den levende
at komme til Atle.
För ejed mig en Helt;
usselt var Byttet.

100. Aldrig det rygtedes,
når fra Thinge du red,
at din Sag du forfulgte
og sejred over andre.
Altid gav du efter,
holdt aldrig dit Ord
og tied til sligt,
som en Konge ej sömmed.“

Atle.

101. „Nu lyver du, Gudrun!
Lidet det bøder
på vor onde Skæbne;
det er ude med os alle.
Vær god, Gudrun!
Giv mig dit Ord,
at du vil sörge for vor Ære,
når ud jeg bæres.“

Gudrun.

102. „En Knor vil jeg købe
og en malet Kiste
og svøbe dit Lig
i Voksdugs Lagen,
sörge for hvert,
som om Venner vi vare."

103. Et Lig blev da Atle
og øged Slægtninges Sorg.
Den ædle Kvinde
holdt alt, hvad hun loved.
Gudrun agted
sig Døden at give,
måtte dog leve
mange Dage.

104. Sæl er hver den,
som føder en sådan
Helteætling,
som Gjuke avled.
I alle Lande
skal Rygtet leve,
hvor Folk høre Sagnet
om hines Fjendskab.

---

102. Knor, en Art Skib.

Gudrun hidser sine Sönner.

Gudrun gik til Havet, da hun havde dræbt Atle; hun gik ud i Søen og vilde dræbe sig selv, men hun kunde ikke synke, og blev drevet over Fjorden til Jonakrs Land. Han tog hende til Ægte, Deres Sönner vare Sörle, Erp og Hamde. Der opfødtes Svanhild, Sigurds Datter. Hun blev gift med Jörmunrek den mægtige. Hos ham var Bikke. Han rådede, at Randve, Kongens Sön, skulde bemægtige sig hende. Dette røbede Bikke for Kongen. Kongen lod Randve hænge og Svanhild træde under Hestehove. Men da Gudrun spurgte dette, talte hun til sine Sönner.

1. Det er det vildeste
   Stridsråb, jeg véd,
   den tunge Smertes
   trange Tale,
   dengang da Gudrun,
   gram i Hu,
   heftigt til Drab
   sine Sönner hidsed.

2. „Hvi sidde I hen
og sove i Livet?
Hvi ledes I ej
ved lystig Tale?
Eders Søster,
ung af Alder,
trådtes af Hestenes
Hove på Vejen
(Jörmunrek vilde det),
af Goternes hvide
og sorte og grå
travende Gangere.

3. Ej er I gæve,
som Gunnar var det;
ej heller I ligne
den kække Högne.
Hævn for jer Søster
søge I vilde,
om Mod I ejed
som Brødrene mine
eller Hunekongers
hårde Hu."

4. Da mælte Hamde,
den storsindede Helt:
„Dog du ej roste
Högnes Dåd,
da de Sigurd vakte
brat af Sövne.

Da var dine blåhvide
Lagners Duge
røde af den slagne
Sigurds Blod.

5. Den bratte Hævn,
som for Brødre du tog,
blev dig grum og bedsk,
da dine Börn du myrded. —
Vel kunde vi tre,
når vi enige vare,
på Jörmunrek hævne
vor unge Søster.

6. Bær Hunekongernes
Hærvåben frem!
Du har hidset os såre
til Sværdenes Leg."

7. Leende Gudrun
gik til Kammeret;
Kongernes Hjelme
af Kisten hun tog
og de side Brynjer
til Sönnerne bragte.
Modigt de svang sig
i Gangernes Sadler.

8. Da mælte Hamde,
den storsindede Helt:
„Da först kommer
den i Kampen faldne
Spydsvinger fra Godthjod
til sin Moders Gård,
når du Arveøl drikker
for os alle tillige,
både for Svanhild
og Sönnerne dine.“

9. Grædende Gudrun
Gjukes Datter
sorgfuld gik
og satte sig ned.
Hun sad og talte
med Tårer på Kind
om Sorg og Men
så mangelunde.

10. „Tre Ildsflammer jeg kendte,
tre Arner jeg kendte,
trende Mænd
til Hustru mig toge.
Sigurd ene
var bedre end alle;
ham mine Brødre
Bane voldte.

11. Aldrig jeg så,
og aldrig jeg kendte
så usalig en Mø
over Mulde.
End mere de tyktes
mig at bedrøve,
da Ædlinger gav mig
som Viv til Atle.

12. I Lön jeg de vilde
Drenge lokked.
Ej mægted jeg Bøder
for Men at vinde,
för Nivlungers Hoveder
af jeg hug.

13. Til Strand gik jeg ned
og Norner forbanded;
den vrede Skæbne
trodse jeg vilde.
Ej sank jeg; de höje
Vover mig hæved.
I Land jeg steg;
leve jeg skulde.

14. For tredje Gang
(bedst det mig tyktes)
Lejet jeg delte
med Landets Hersker.

Börn jeg avled,
Arvetagere,
Arvetagere,
Jonakrs Sönner.

15. Men om Svanhild
Terner sad.
Hun var det Barn,
jeg höjest elsked.
Sådan var Svanhild
i min Sal,
ret som Solens
herlige Stråle.

16. Med Guld jeg hende smykked,
med strålende Klæder,
för jeg til Godthjod
bort hende gav.
Det er mig hårdest
af al min Harm,
at Svanhilds lyse
Lokker trådtes
under Hestenes
Hove i Dynd.

17. Den Sorg var dog svarest,
da min Sigurd
sejrberøvet
i Sengen dræbtes,

og den var grummest,
da de glinsende Orme
krøb hen at give
Gunnar Døden,

18. og den var skarpest,
da Hjertet de skar
af Kongen, mens end
den kække leved.
Meget ondt jeg mindes;
megen Harm jeg mindes.

19. Spor nu, Sigurd!
den sorte Ganger,
den hurtige Hest;
lad hid den rende.
Her sidder ingen
Datter hos mig,
som kunde Gudrun
Smykker give.

20. Mindes nu, Sigurd!
hvad vi mælte,
da vi begge
på Sengen sad,
at du vilde modig
mig besøge
fra Hel, og jeg
drage heden til dig.

21. Rejs brat, I Jarler!
Egetræsbålet,
og lad under Helten
höjest det vorde.
Lad nu Ilden brænde
det smertefulde Bryst,
og det sörgende Hjerte.
Lad Kvalerne smelte.“

22. Gid alle Jarlers
Id det bedre,
gid alle Kvinders
Kummer det mildne,
at disse Sorger
blev sungne for dem.

Sangen om Hamde.

1. Op da randt
   sörgelig Idræt,
   glædeberøvet
   Alfegråd.
   I årle Morgen
   vække alle Sorger
   over Menneskers Nød
   Smerten påny.

2. Ej var det nu
   og ej igår;
   lange Tider
   er ledne siden.
   Gjukes Datter
   Gudrun hidsed
   sine unge Sönner
   til Svanhild at hævne.

---

1. **Alfegråd ɔ: Morgenrøde. Alferne græde, fordi de sky Lyset. —**

3. „I ligne ej Fædrene,
de Folkekonger.
I er de eneste Spirer
af al min Æt.

4. Ensom er jeg vorden
som Esp i Skoven;
Frænder faldt fra mig
som Kviste fra Fyrren;
min Lyst forsvandt
som Løv af Vidje,
når den kvistbrydende Storm
kommer på den varme Dag.

5. Eders Søster
Svanhild kaldtes,
som trådtes af Hestenes
Hove på Vejen
(Jörmunrek vilde det),
af Goternes hvide
og sorte og grå
travende Gangere.

6. Ej er I gæve,
som Gunnar var det,
ej heller I ligne
den kække Högne.
Hævn for jer Søster
søge I vilde,
om Mod I ejed
som Brødrene mine.“

7. Det mælte Hamde,
den storsindede Helt:
„Dog du ej roste
Högnes Dåd,
da de Sigurd
af Sövne vakte;
på Liget du sad,
mens Morderne lo.

8. Dine blåhvide
Lagners Duge
var røde af Sårvædske,
af Sigurds Blodström.
Sigurd fór heden;
du sad hos den døde
og på Glæde ej tænkte.
Gunnar det voldte.

9. Mod Atle tyktes du stride
ved Erps Mord
og ved Ejtils Helfart.
Det var dig end værre.
Så skulde hver
mod anden sig værge
med det hvasse Sværd,
at mod sig selv han ej stred.“

10. Det mælte da Sörle
(snild var han i Sind):

„Ej vil jeg skifte
Ord med min Moder.
Endnu I begge
vente paa et Ord.
Hvad byder du os, Gudrun!
som for Gråd du ej kan sige?

11. Begræd dine Brødre,
dine Börn, de kære,
de nære Slægtninge,
som gik til Slaget;
os begge, Gudrun!
skal du begræde;
viede til Død sidde vi her til Hest;
hist skulle vi fældes."

12. Så talte den berömte
(på Trappen hun stod);
den ædle Kvinde sagde
til Sönnen sin:
„I tvende mægte
tihundrede Goter
at binde og slå
i Borgen den höje."

13. Af Gårde de gik
gramme i Hu.

---

12. „I tvende —". Gudrun havde nemlig med Tryllekunster gjort Hamde og Sörle usårlige med Jern.
13. Hamde og Sörle spörge hinanden, hvorfor Erp, den tredje Broder, ikke er med. Derpå træffe de ham.

„Hvi vil vor Broder
på Vej sig ej vove?“
På Vejen de traf
den træske Svend.
„Hvad kan den Rödtop
vel os gavne?“

14. Slegfredsönnen svared;
han sagde sig at mægte
at yde Frænder Hjælp
som én Fod den anden.
„Hvad Hjælp kan Fod
vel yde Fod
og Legemets ene
Hånd den anden?“

15. Da mælte Erp
dette Ord
(rask han sig tumled
på Hestens Ryg):
„Ilde er det at vise
fejg Mand Vej.“
De svared: „En Helt
er Horesönnen.“

16. Af Skede de drog
det skarpe Jern,
Glavindets Egge
(Hel sig glæded).
Da blev deres Magt

en Tredjedel mindre,
da den unge Svend
til Jorden segned.

17. Kapperne rysted de;
Klingerne fæsted de;
prægtige Klæder
drog de Ædlinge på.
Over våde Fjælde
Ynglingene fore
på hunlandske Heste
for Mord at hævne.

18. De så den vældiges Land
og Vagttårne i Dalene.
Bikkes Mænd stå
på Borgen den höje.
De så Sydfolkets Sal
omsat med Sæder,
med bundne Skjolde,
med blanke Skjolde.

19. For dem lå Vejene;
Uheldsstier fandt de.
I Træ Søstersönnen
sønderrevet hang.
I Vind stod Galger
vesten for Gården.

---

19. Jörmunrek havde ladet sine to Søstersönner, Emerka og Fridla, hænge.

Altid lød der Traneskrig.
Ej var der hyggeligt.

20. Stöj var der i Sal
af berusede Svende.
Til Hestenes Tramp
intet de hørte,
för i Hornet den kække
Kure tuded.

21. Jarler bare
Jörmunrek Bud,
at hjelmklædte Kæmper
sås at komme:
„Giv nu Råd;
rige Mænd ere komne.
Mægtige Heltes Søster
var Møen, I lod træde."

22. Jörmunrek skoggerlo,
strøg sit Skæg,
lysten efter Voldsfærd,
og tog dygtig til Vinen,
rysted Håret vildt,
så på det hvide Skjold.
I sin Hånd han drejed
Hornet det gyldne.

---

22. Det hvide Skjold er Fredstegnet, som hænger i Hallen.

23. „Sæl jeg mig tyktes,
om jeg skued
Hamde og Sörle
her i min Hal.
Jeg skulde dem binde
med Buestrenge
og i Galgen hænge
Gjukes Börn."

24. Kamp blev der i Borgen;
Ølkrusene brast.
I Blod lå Kæmper;
af Goternes Bryst det strömmed.

25. Det mælte da Hamde,
den storsindede Helt:
„Du ønskede, Konge!
at vi skulde komme,
vi Brødre tvende,
ind i Borgen din.
Nu ser du dine Fødder,
og du ser dine Hænder
kastede ind
i Ilden den hede."

26. Da monne bröle
den kyndige Drot,
den brynjeklædte Helt,
som Björnen bröler:

„Slå dem med Sten,
da Spydsodd ej bider,
ej Egg eller Jern
på Jonakrs Sönner."

Sörle.

27. „Ondt voldte du, Broder!
da den Bælg du løste.
Af den Bælg komme ofte
onde Råd.
Mod ejed du, Hamde!
hvis Kløgt du ejed.
Meget savnes hos en Mand,
når Mandevid savnes."

Hamde.

28. „Afhugget var nu hans Hoved,
hvis Erp leved,
vor vakkre Broder,
som på Vej vi voge,
den vidspurgte Helt,
som os hellig var.
Diser hidsed;
til Drab vi gik.

27. Sörle bebrejder Hamde, at han ikke straks har dræbt Jörmunrek, men ladet ham leve, til han gav sine Folk det Råd at bruge Sten, af hvilke Brødrene kunde såres.

29. Ej skal vi, mig tykkes,
følge Ulvenes Skik
og selv søge Sag mod hinanden,
som Nornernes Gråhunde,
de grådige, vilde,
som i Ørkenen avles.

30. Vel har vi kæmpet;
på Val vi stå
over sværdslagne Goter
som Örne på Gren.
Godt Ry har vi nåt,
om vi så dø nu eller imorgen.
Ej lever Mand til Kvæld,
når Norner har kvædet.“

31. Der faldt Sörle
ved Salens Gavl,
og Hamde segned
ved Husets Ende.

---

28. **Hans Hoved** ɔ: **Jörmunreks.**

Sangen om Grotte.

Skjold hed en Sön af Odin, fra hvem Skjoldungerne nedstamme. Han boede og herskede i det Land, som nu kaldes Danmark, men som dengang kaldtes Gotland. Skjold havde en Sön, der hed Fridlejv; han herskede over Landene efter sin Fader. Fridlejvs Sön hed Frode; han blev Konge efter sin Fader på den Tid, da Kejser Avgustus lagde Fred over alle Lande; da fødtes Christus. Og da Frode var den mægtigste af alle Konger i de nordlige Lande, blev Freden ham tilskrevet i alt dansktalende Land, og Nordmændene kaldte den Frodes Fred. Ingen Mand gjorde en anden Fortræd, om han end traf sin Faders eller sin Broders Banemand fri eller bunden; der var heller ingen Tyv eller Ransmand, så at en Guldring lå tre Vintre ved alfar Vej på Jalangshede.

Kong Frode gæstede i Svithjod den Konge, som kaldtes Fjölne. Da købte han to Trælkvinder, som hed Fenje og Menje. De vare store og stærke.

I den Tid fandtes i Danmark to Kværnstene, der vare så store, at ingen var stærk nok til at drage dem, og således var Kværnens Natur, at det maltes på den, som den malende sagde. Den Kværn hed Grotte. Hengikjöft hed den Mand, som gav Kong Frode Kværnen.

Kong Frode lod Trælkvinderne lede til Kværnen og bød dem male Guld og Fred og Held for Frode. Han gav dem da ikke længer Hvile eller Sövn, end sålænge Gøgen tav, eller så lang Tid, som man behøvede for at synge en Sang. Det siges da, at de sang den Sang, som kaldes Grottesangen, og för de holdt inde med Kvadet, malede de en Hær frem mod Frode, så at den Søkonge, som hed Mysing, kom samme Nat, dræbte Frode og tog et stort Bytte. Da endtes Frodes Fred. Mysing tog Grotte med sig samt Fenje og Menje og bød dem male Salt, og ved Midnat spurgte de, om Mysing ikke var ked af Saltet. Men han bød dem male fremdeles. De malede da kun en liden Stund, för Skibene sank i Petlandsfjord, og der blev da en Hvirvel i Havet, hvor Søen falder i Kværnens Öje. Da hvirvler Søen, når Kværnen maler, og da blev Havet salt.

1. Nu er komne
   til Kongens Huse
   de fremvise to,
   Fenje og Menje.

15. Slig var vor Færd
i fordums Dage,
at vi for kække
Kæmper blev agtet.
Med skarpe Spyd
skar vi Helte,
så Blodet randt,
og rødt blev Sværdet.

16. Nu er vi komne
til Kongens Huse;
ingen os ynker;
Trælkvinder er vi.
Dynd æder Fødderne,
mens vi fryse foroven.
Fredgiveren vi drive.
Hos Frode er der sörgeligt.

17. Hænderne skulle standse;
Stenen skal stå.
Nu har jeg malet
for min Del nok.“
„Ej må dog Hænderne
end få Hvile,
för Frode det tykkes
fuldtop malet.

---

16. Fredgiveren ɔ: Kværnen.

18. Nu skal Hænderne holde
de hårde Lanser,
de blodige Våben.
Vågn nu, Frode!
Vågn nu, Frode!
hvis lytte du vil
til vore Sange,
til gamle Sagn.

19. Bavnen ser jeg brænde
østen for Borgen;
Kampbudet våger;
det kalder man Varsel.
En Hær mon drage
hid i Hast
og brænde Kongens
höje Bolig.

20. Ej længer du sidder
på Hledres Stol
og råder for røde
Ringe og Kværn.
Tag djærvere fat
i Drevet, Kvinde!
Ej få vi Varme
af Valens Blod.“

21. „Nu min Faders Datter
djærvt har malet;

Dødstimen for mange
Mænd hun skued.
Nu brast de store
Støtter under Kværnen,
de jernbeslagne.
Lad os endnu male!

22. Lad os endnu male!
Yrsas Sön
skal på Frode hævne
Halvdans Drab.
Han skal Yrsas
Afkom nævnes
og dog Yrsas Broder.
Vi begge det véd."

23. Møerne maled;
deres Magt de prøved.
Unge var de
og vilde Jætter.
Stængerne skalv;
da styrted Kværnen.
Tværsover brast
den tunge Sten.

---

22. At Rolf, Yrsas Sön, hævner Halvdans Drab på Frode, stemmer ikke med det almindelig bekendte Sagn.

24. Brat da mælte
Bjergrisers Mø:
„Vi har malet, Frode!
Nu monne vi standse.
Længe nok Møerne
ved Møllen stod.“